

РІК XIX. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. ЧЕТВЕР, 20 ЛИПНЯ 1911. ЧИСЛО 29.

VOL. XIX. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, JULY 20, 1911. No. 29.

НОВИНКИ.

Відозва.

Просить ся всіх тих Влов. Добродіів, котрі забрали блянкети на петиції для збирання підписів в справі амністії для нашого героя Мирослава Січинського, а доси їх ще не звернули, щоби виповнені петиції поприслали сейчас на адресу: Basil Gryshko, 439 N. 6-th Ave., Scranton, Pa., бо на 1-го серпня мусять бути всі петиції вислані до Віденя. Хто отже спізнить ся з зверненням петиції, то буде даремний його труд, який поніс для добра нашого героя.

Комітет.

¶ **Смерть під землею.** На дні 16 с. м. в місцевості Дубойс, Па. в углевій майні, належачій до Cascade Coal and Coke Co., наступив вибух газу, якого жертвою впало 22 майнерів. Крім трох американців усі суть чужинці; чи між вбитих є і Русини, наразі не знаємо. Ся майна була вільна від газів, та правдоподібно працюючі у ній майнери, довбаючи камінь, наткнули ся на якийсь підземний отвір, з якого нараз дунуло ідовитими газами. Гуку не було ніякого і на горі — катастрофа наступила о год. пів до десятої вночі — ніхто про се не знав нічого. Аж доперва коло півночі вентилятор почав шалено обертати ся і се звернуло увагу присутніх, що в майні якось не все в порядку. Рушено підземним коритарем і треба було йти півтора милі, незвичайно обережно і поволи, бо треба було посувати і апарат до чищення воздуха, заки найдено місце катастрофи. Причина катастрофи остаточно не є ще вияснена.

¶ **Чоловік чи звір?** Добр. Гр. Когут доносить нам з Годзон Н. Й. про слідуюче варварське діло, яке

сими днями скоїло ся в тій місцевості. Якийсь Мадяр, 20-літній хлопчиско, йдучи до ріки купати ся, подібав на дорозі 4-літню дівчинку, доньку Литвинів, А. і Л. Степонайтисів. Хлописко потягнув дитину зі собою над ріку і тут знасилував її. Дівчинка з трудом вернула до дому, а родичі, не знаючи що зньою стало ся, прикликали лікаря. Сей сконстатував не лиш обридливий злочин, поповнений на дитині, але ще й ствердив, що вона зістала заражена венеричною недугою. Хлописка арештовано і суд без довгих дожджень засудив нелюдя на 20 літ в'язниці, хоть здасть ся, що за такий звівірський вчинок кримінал і на ціле жите був би невистарчаючим. А для наших родичів, що то звикли пускати діти на вулицю і лягати їх там по цілих днях без найменшого догляду, є се опять пересторога, що діти, особливо малі і нерозумні, потребують чи не найбільшої опіки. А колиб матери звертали більше уваги на свої малі діти, то й всякі звироділі індивідуи не малиб нагоди до нелюдських вчинків.

¶ Чекали аж вродить дитину, щоб її повісити. В темній і покурій в'язниці в Солт, Ст. Мері, Онт. знаходиться Ангеліна Наполітано, обжалована, а опісля засуджена на смерть через повішенє за убите свого мужа, який силував її до веденя неморального життя з посторонними мужчинами, щоб тим способом роздобути для себе гроші. Засуджена сподієсь, що за кілька день зістане матерю і з тої причини її ще доси не повісили. Канадійське право не дозволяє тратити жінчину, яка за кілька тижнів або днів має зістати матерю. Тому держать її у осібній комнаті і мали повісити аж тоді, коли породить дитину. Тимчасом та справа так обурила не лише різні жіночі товариства, але крім того і робітницькі юнії, що вони

формально засипали міністра судівництва в Отаві письмєнными просьбами, щоб у тім случаю зніс засуд смерті. І під напором публичної опінії міністер був приневолений оноді звести присуд смерті і замінити його на дожиттєнну в'язницю.

¶ **Нові поштові щадниці.** Генеральний почтмайстер Hitchcock постановив отворити поштові щадниці в Нью Йорку, Чікаго, Бостоні і Ст. Люїс. Сі щадниці входять в жите з днем 1. серпня с. р. Всі дотеперішні щадниці (в числі понад 1.000) суть розміщені по менших містах і в таких околицях, в котрих живе багато біднійших робітників, особливо чужинців, які — як відомо — мають найбільше довіря до банків вуйка Сема. Переконавшись, що робітничі кружки льокують радо свої ощадности в поштових щадницях, головний почтмайстер рішив ся покликати до життя нові щадниці також в більших містах, поки-що в чотирьох, висше наведе их. Поштові щадниці заводять ся головно для чужинців, маючи на меті охорону їх гроша перед всілякими несовісними банками. Під пору находить ся в Нью Йорку 1½ мільона чужинців, в Чікаго 700.000, в Бостоні 200.000, а в Ст. Люїс 15.000.

Урядники поштового департаменту надіють ся, що чужинці заперестануть уже, бодай в часті, пересилати тепер свої ощадности до старого краю, а будуть складати їх в зовсім безпечних поштових щадницях. Американські праводавці не хотіли би пускати „своїх“ грошей в чужі краї, а тут самі тільки ньюйорські „форенери“ в ислали минавшого року до своїх рідних сторіа аж 9 мільонів доларів!

¶ **Згоріло містечко в Канаді.** Дня 11-го липня знищив огонь містечко Егансвіл, віддалене 60 миль від Отави. Спалили ся усі доми мешканців, 3 костели, два збіжєві млини, і фабрика будівляного дерева.

Від д. В. Гришка одержуємо слідуюче письмо з просьбою о поміщенє:

Посвѣдка

для Влов. Василя Гришка
Скрентон, Америка.
Львів 10. VI. 1911

Високоповажаний Добродію!

Переслані на мою адресу Вами через Чеський Уніійний Банк у Празі 1000 К., словом тисяч корон, на фонд пошанованя памяти Адама Коцка, я одержав і передав їх після вказівки.

З високим поважанєм

Др. В. Старосольський.

Позір!

Патріоти!

Важне для Джерзи Сіті і околиці.

В суботу пополудни, дня 22. липня (джулая) 1911.

кождий може дихнути чистим і сьвіжим воздухом, позаяк того дня
ТОВАРИСТВО „РУСЬКИЙ МОЛОДЕЧИЙ КЛЮБ ПОСТУПОВИЙ“
устроєє в **BALDWIN PARK** (в ліску)

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

Ся чудесна і приятна забава розпічне ся точно о 2-ій годині пополудни і довше не можна буде забавляти ся як до 12-ої години вночі. Тому користайте з доброї нагоди і приходіть завчасу на ту ПРИСМНУ ЗАБАВУ, щоб в тіни зелених дерев, серед лісових пахоців, по тяжкій праці свобідно і весело забавити ся, чи то самому, чи з цілою родиною, чи зі знакомими; при звуках оркестри охочі будуть могли загуляти руського козачка, коломийки, та — покоштувати сьвіжих, здорових і прохолоджуючих напиктів, о які Товариство Р. М. К. П. постарало ся в як найлучшій якості; рівнож найде ся доволі смачних закусок, — одним словом, чого лиш душа забагне, щоб набрати сил по тяжкій праці; так скоро подібна нагода вже не трапить ся.

E123

Тому еще раз пригадуємо, що ся забава, а зглядно „ПІКНІК“, відбуде ся саме в сю суботу, дня 22-го липня (джулая) 1911 р., в Baldwin Park на Baldwin Ave., Jersey City, N. J.

ЗА УРЯД Р. М. К. П.:

Стефан Милянвич, Предеїд,
Василь Ностецкий, Касієр,

Антін Онисин, Секр. фін.,
Стефан Ностів, Секр. рекорд.

ПОЗІР!

ПОЗІР!

Велике всенародне віче в Нортгемптон, Па.

- 1) в справі протесту засудження 99 руських академинів польським судом у Львові;
- 2) в справі Мирослава Січинського

відбуде ся

ДНЯ 30-го ЛИПНЯ С. Р. О ГОД. 5-й ПО ПОЛУДНИ
В ГАЛІ ВП. П. СТ. ЦАПА.

На тім вічу не повинно бракувати ані одного щирого Русина і Русинки, щоб запротестувати против лайдацького засуду 99 руських академинів польським судом. Приходіть, місцеві і дооколичні — кого болить кривда руського народу.

ВІЧЕВИЙ КОМІТЕТ.

ОБРУСИТЕЛІ.

Робітниця із сусільного життя поліської країни,
Н. ЛАНСЬКОЇ.

З великоруського переклада ***
(Дальше).

Члени комісії переглянули ся. Кирило Семенович показав на годинник. Не будучи в стані напружувати довго своєї голови, він уже давно дрімив на кріслі при монотоннім оповіданню мужика, аж доперва на голос Петра Івановича прокинувся з тої діяльної полудрімоти. Прокуратор чувся дуже змучений; він витягнув ся, мигнув на судію слідчого і протокол застановлено — мужиків вивели. Прокуратор, не зважаючи навіть на протяг, чого завжди вистерігав ся страшно, отворив вікно і поприкавав на себе кольонською водою, а передаючи фляшечку Петрови Івановичу, що протяг по ню руку, промовив змученим голосом, зажмурюючи очи: — Я не можу знести запаху з тих кожухів.

Петро Іванович, хочаби показати, що й він такий делікатний як прокуратор, скривив ся немилі і попросивши огню від судії, закупив цигаро.

В тій хвили дав ся чути в сіннях шум і стук. Вразливий Петро Іванович зірвав ся з місця; в вузьких сіннях тисло ся кілька чоловіків, котрих сторож Ярема конечно силував ся випхати за двері. Увидівши перед собою „пана маршалка“, вони разом як на команду, упали на коліна.

— Встаньте, встаньте! — поспішно промовив Петро Іванович, цофаючись за двері і не знаючи, чи втікати, чи лишити ся.

Мужики не рухали ся з місця.

— Встаньте, кажу вам! — крикнув він сердито.

Той, що клячав на переді, Іван Свищ, немалу підоймив ся, за ним підоймились і другі.

Зацікавлені підійшли до дверей і прочі члени комісії.

— Що вам треба? — обернувся Лупинський до мужиків, позираючи на них грізно.

Але Кирило Семенович, вириваючись наперед, крикнув хриплим голосом: — Нагайками вас, опришки, бунтівники!

— Кириле Семеновичу, будьте ласкаві! — промовив прокуратор, і злегка відсунувши його на бік, замкнув двері.

— Ваше високоблагородіє! заступіть ся за старого: другу добу вже закований сидить.

— Нічого не можу зробити, — остро і сумно промовив Петро Іванович.

— Бог видить, що він нічого не винен, — заговорили мужики. — Спадайте на Бога, ратуйте невинного! — кланяли ся йому до землі.

— Окрім переднішньої провини, пан справник винуватий його ще в другім самоправстві.

— Акеж то, Господи ласкавий, самоправство? Вони його і пальцем не ткнули! тільки лише зробили, що як пан справник повісили на него ордер, то старий приступив і на жадане цілої громади здоймив. Але бійки ніякої, вірте як Богови, не було! — говорив перший на переді, зять Підгірного. Лише пан справник зачали кричати: Сидір Тарасович найперший старшина в губернії, а ви, каже, перед лицем влади бунтівники! Якіж ми, Боже ласкавий, бунтівники? — з щирим сокрушенням промовив мужик. — Лише вони зачали кричати: Нагайками, кажуть, вас лайдаків! А жид посесор тут крутить ся з задом: — А що? каже, я вам говорив, що так буде, — ось і вийшло на мос. — Тоді пан справник крикнули жов-

нірам: Беріть їх, хлопці! — А ми їм: — чого, ваше благородіє, боїте ся? Ми вас, кажемо, пальцем не кинемо... В той сам раз старий Петро Матіїв виступив наперед: — Вияжіть мене, каже, ваше благородіє, я одня винуватий... І його зараз закували і замкнули.

XVII.

— Ну, скажіть же з ласки своєї, чи можна тут що розібрати ясно? — спитав Петро Іванович, випивши зельтерської води. Прокуратор сказав, що треба насамперед зорієнтувати ся, шукаючи ще в законі виходу із тої крутанини; судія слідчий переглянув свої папери, а справник, чуючись ураженим, ляг на постіль і зе відізнав ся нічого. Всім однако було ясно, що причини бунту дошукати ся не можна; що розібрати: чиє право а чия вина — неможливо, бо очевидячки, винуватий був Гвоздик. То була така точка, на котру всі годились зарівно і котру хотіли всі обминати.

— Отжеж, якже панове, як ви міркуєте? — спитав Петро Іванович по короткім мовчанню, однакж постійно вивівши наперед стати по стороні громади, не оскаржуючи впрост Гвоздика. — Як ви міркуєте? — запитав він ще раз.

— Може дало би ся погодити яким способом? — відповів несміло судія слідчий.

— То єсть, як погодити? — питав прокуратор, помімо того, що хотів був нервового успособлення, однакж найрівнодушнійше вислав людей на каторгу в Сибір.

— Не таскати-ж їх всіх поодиноким до криміналу, — пояснив свою гадку судія слідчий.

— Однакж єсть факт наочний: самоправство...

— Після моєї гадки, найбільше завинив тут сам Гвоздик, — нараз сказав Петро Іванович, хотів за хвилику готов був твердити цілком инакше. — Ви чули...

— Але ви погляньте на річ з другої сторони, — перервав йому прокуратор, пробуючи усунувати Гвоздика зі згляду на його губерніяльні звязи і відносини.

— Глядіть з якої хочете, — відповів запальчиво Петро Іванович, забуваючи всяку остророжність, а поводячись лише великою ненавистю до Гвоздика. Все таки правда правдож...

— Ні, погодіть! треба взяти також на увагу ріжносторонні впливи, не лише один голий факт. Ви говорите: правда — як будьто би понад правду нічого більше і видумати не можна, — перервав йому прокуратор, роздумуючи лише, як на то дивити ся будуть в „губернії“.

— Прецінь ви чули, що між ними діє ся, — обставив уперто на своїй великодушності Петро Іванович, знаючи, що благодіє ролі йому завжди удають ся.

— Однакж треба взяти на увагу, що все те вчинило ся раптом, — замітив побіжно прокуратор, але глянувши, що Лупинський рссердив ся, додав з усміхом: — А ви гадаєте, що в других волостях більше порядку.

— Та певне...

— Отжеж?... — з запитанням відозвався судія слідчий, витираючи перо.

— Я остаю при своїй гадці, — гордо сказав Петро Іванович і став дивити ся в вікно.

— Наша річ вяснити факти, — сказав рівним тоном прокуратор, — отжеж ми достаточо вяснимо, если признамо Петра Підгірного головним ворохобником.

— То вже річ посередника, — чомно усміхаючись, відповів Петро Іванович, показуючи, що єсть цілком вирозумілим чоловіком.

— Отжеж Петро Підгірний... — зачав судія слідчий і не встиг ще сформулювати своєї мисли, коли прокуратор обьявив: — Петра Підгірного віддати з цятма прочими ворохобниками до криміналу!

Петро Іванович з стуком відсунув своє крісло.

— Отжеж, панове, хоть як тяжко, а ми свою повинність зробили, — сказав він, забуваючи про свою противну гадку.

— Гура! — крикнув з постелі Кирило Семенович і зажадав від кухаря лафіту. Коли вже протокол був списаний і підписаний, тоді товариші з чистою совістю зачали говорити отверто, не боячись, що сказане попаде до протоколу. Всі разом накинулись на Гвоздика.

І він ще може мати добру репутацію! — здвигнув плечима і не без зависти промовив Петро Іванович. — Я завжди говорив, що він без такту!

В великім обуренню Петро Іванович навів 122 параграф „Своду законів“, після котрого виходило ясно як день, що найбільше завинив сам Гвоздик. — І если тут єсть хоть десята часть правди, то „їх“ навіть, стисло беручи, і судати не вільно! — докінчив з жаром, знаючи найліпше, як вели ся справи в волости.

— Ей, дайте вже тому спокій! — сказав Кирило Семенович. — Час би вже й перекусити дещо...

Кухар подав закуску і відкоркував фляшки, а Петро Іванович, успокоївши ся цілком, став гречним як у себе дома. Розмова перейшла на інші предмети. Прокуратор повеселів на стілько, що розповів якусь забавну анекдоту, а Петро Іванович, хотів її вже не раз, але вислухав з таким заняттям, що зовсім обманів оповідача. Серед сердечної розмови членів комісії під вікнами дав ся чути нараз зойк і плач жінок.

— Що з ними робити, що з ними робити! — заговорив поспішно Петро Іванович і закрив очи, бо не міг зносити такого сумного видовиска.

На дворі зойк ставав ся чим раз сильнішим, чути було, як хтось заводив під самим вікном.

— І якого чорта розревіли ся? — промовив прокуратор, — ніби йому не все одно на котрій печі вмирати, в криміналі чи в своїй хаті!

— А то їм і в голову не приходить, що він приймив на себе спасаючу жертву для цілої волости з посередником на чолі. Навіть шкода мужика до такої ролі! — з безсердечним насміхом сказав судія слідчий.

Тогож вечера до „губернії“ вислали штафету з завідомленням о благополучнім залагодженню справи, а на другий день комісія виїхала назад до міста. На п'ятнадцятій версті дигнали вони три вози, на котрих везено скованих наших знайомих, обох братів Бичкових, Степана Черкаса, веселого чоловіка Василя Крюка, що попав також за говіркий язик, і молодого Івана Хмельєвського зі старим Петром Підгірним.

— Ідъ борзо, ідъ борзо! — сказав до фірмана судія слідчий.

XVIII.

Тимчасом в повітовім місті всі страшно нетерпеливили ся дізнатись, що діє ся в Вовчій волости. Зложились дві партії: одні були по стороні громади, другі, більшість — тримали сильну сторону посередника. Всі інтересували ся живо. В хвилях твердості Грохотов кричав, що мужиків треба післати на Сибір, „бо вони всі

злодії“, і так розмахував тростинкою, що Колобєв, нахвнувши ся несподівано коло него, порадиш йому бути уважнійшим, а що тичить ся злодіїв, сказав йому, що знає таких, котрим уже данно варто було бути на Сибірі.

„Паді маршалкова“ непокоїлась дуже за „пана маршалка“ для того, що в ночи падав дощ і він міг перестудити ся; справникова леліяла гадку о певнім авансі свого мужа, і в тій мисли справила довці нову барежову сукню. Тетяна Николаївна, з великим жаром беручи до серця долю мужиків, з роздражненням очікувала повороту комісії. Вона прожила в західнім краю пість літ, і всі її симпатії лягли на сторону білоруського племена, котре з такою лагідною покорою двигало тяжке ярмо свого життя. Вона знала, що лише до крайности доведений гнет міг вичерпати терпелівість того нещасного народа на тільки, аби стало його на одіір. З сильним непокоєм ждала вона закінчення справи, і важучи всі шанси за і против, сумнівала ся дуже, що би результат вийшов пожаданний. А тим більше нетерпеливила ся вона, бо ще вчора чула від жінки справника: „Мій Кирило Семенович усмирив бунтівників і все залагодив“. Слово „бунтівники“ виговорювало ся дуже часто і з сильним натиском. Нарешті комісія вернула ся, і місто відразу наповнилось новинами, оповіданнями і ріжними поясненнями. Вісти були непотішні: до губернатора висло дві штафети; бунтівників, числом шість чоловік, привезено до міста і всаджено до криміналу. Рівночасно з комісією вернув ся також і Гвоздик з Києва. Він сам себе не тямив зі злости: кричав, що рознесе в казальки цілу волость, що комісія не мала права розпоряджувати ся в його участку, що йому досить було лигати поїхати до губернії і таке инше.

„Пан маршалок“ лише залагодив ся відпочивати з дороги і ляг на софку з газетою в руках, коли розпатлана служниця, з підоннятим подолком і з закованими рукавами, висунувши в двері голу руку сказала: — „Прощу пана письмо від Орлихи“. — Він взяв письмо, мрукнув, подивив ся на адресу: — „Від неї самої, дідько бери!“ — і зачав читати. Прочитавши, зімняв папір і кинув його сердито під стіл. Його уразив і тон і зміст письма, але найприкріше вразила його споминка о „усмиреному бунту“ справником: йому хотіло ся, що би то залагоджене справи — бо він називав то добрим залагодженням — відносили лише до него, а тут нараз дурна баба відбирає йому цілу заслугу, котра належить лише йому одному, зі згляду на його розум, на його здібности і врешті на безперечну чесність у всіх його поступках. В першій хвили він погадав не відповісти на лист нічого; знов положив ся на софу з твердим наміром заснути і о таких дурицях не думати, однакж ріжні докучливі гадки непокоїли його, а навіг передна стаття газети не в стані була зробити звичайного наслідку виміреної дози Морфея. Петро Іванович встав, спомняв ще раз чорта, подивив ся в зеркало і поквально завязав краватку.

— „Піду! — сказав сам до себе, — відписувати на лист, було би неосторожно. А не відповісти — нечемно!“

„Пан маршалок“ був пан маршалок; він дуже високо цинив свою особу і своє достоїнство; але знов хотів бути запобігливим з тими, від кого міг надіяти ся якоїсь неприємности, а заходили такі причини, що він мусів дорожити своїми відносинами до Орлових.

(Дальше буде).

Народне віче в Нью Йорку.

Як відомо з оповіщення, віче було заповижене на 2-гу годину пополудни в неділю, дня 9. липня с. р. Точно о на-значений порі сая була... замкнена. Се найбільший знак, що вічувати мали Ру-сини, які не дуже люблять сіднати ся там, де не заносить запахом пива і про-чих подібних дарів божих... Люди схо-дили ся поволі, наче на яку панщину і гуторили собі про спеку та про тих „ге-роїв“, що лишили ся дома, або утікли з міста перед горячкою. Нарешті стягну-ло ся кілька десятків мужчин та жінок і панове аранжери почали скликати у-сіх „хрещених“ до вигідної і навіяної приемним холодом саяі.

Віче отворив о год. 3½ п. Я. Кор-нат, покликуючи на секретарів шп. О. Стеткевича і Ник. Триша. Відтак п. председатель повитав зібраних і вища-зав свій жал по причині малої скілько-сти людей. Головний реферат виголосив п. М. Хандога, редактор „Гайдамаків“. Говорив доволі довго і займало. В сво-ій промові розказав слухачам цілу істо-рію поневолення українських мас, навів драстичні приміри ляхської самоволі від найдавніших літ аж до дрогибицької масакри включно, згадав за Хмельниць-кого і інших наших гетьманів, котрі чи-то свідомо чи несвідомо торгували У-країною з московськими та ляхськими катами, змалював досадно гаразди на-шого простолюда в Америці, а наконєць зійшов на справу укр. Народного Дому в Нью Йорку.

Найцікавіший уступ сеї промови переказу тут подрібно. „Що нам треба зробити на чужині, — говорив бесідник — щоби помочи нашим братам в Гали-чині? Наші галицькі родимці покрив-джені на цілій лінії. Конституцію ма-ють лиш на папері, а в реальному жи-ттю австрійсько-польське правительство гнобить їх та переслідєє наче яких зло-чинців. Вільного слова бідному Русино-ви не дають, а коли він упіне ся о свої права, його прошивають кулями і ба-гнетами. Цісарський намісник Галичини, ляхію пам'яті граф Потоцький посунув ся в своїй шляхетській гордості і по-виністичним засліпленню до того, що гро-зив нам публічно другим Берестечком, себто хотів всіх Русинів вирізати до но-ги. А коли з лона покривдженого люду виїшов местник і зробив з катом ру-ського народу те, що йому веліла його совість і безгранична любов до угнете-них українських мас, — його, нашого славного героя засуджено на шибени-цю, а відтак з „ласки монарха“ запро-торено живцем в могилу, в станиславсь-ку тюрму. „Товариші-робітники! — взивав горячо промовець — ми тут в Америці можемо сьміло протестувати проти всіх австрійсько-польських на-сильств, доконуваних від ряду літ на наших нещаснім народі! Підпишемо петиції за увільненням нашого Миросла-ва, а тими підписами покажимо перед ці-лим сьвітом, що ми гордим ся Січин-ським і солідаризуємо ся з його героїським вчинком! Чи з нашим голо-сом будуть „в горі“ числитися, чи ні — не наше діло, не наша сила — але нехай знають вельможні панове, що ці-ла американська Україна готова піти слідом Мирослава і покласти усе своє життя за щастє і долю своєї далекої ві-тчизни! (Грімкі оплески). А ми тут не у-кладаймо ся до сну, не засипаймо сво-єї власної справи. Учм ся самі і дру-гих до науки заохочуємо. Ширим скрізь просьвіту, бо тільки в просьвіті сила. Ідм слідом американських Ірляндців і так як вони, запомагаймо грішми свою стару вітчизну та доможм нашим ста-рокраєвим братам поставити її на ноги і увільнити з під вражої опіки. Нехай живе вільна, незалежна Русь-Украї-на!“

Другий бесідник, п. Д. Кобаса, ті-шить ся, що руський нарід в Америці жне своїм пигомим життям і гуртуєть ся в одну родину. Говорить за український університет, за вибори, за сьвіжі труни і могили, накликає усіх захити правди-ним життям, а не гнилизною, заохоче до читання книжок та часописів і до пізна-ня своєї рідної історії. Дальше закиде деяким одиницям лїнивство й бадуж-ність до справ просьвітних, поганим на-хил до пиянства і прочі „руські“ про-грішення... Свою промову кінчить зази-вом до підписування петицій.

П. Т. Кошіль пояснює, чому загал нашого простолюда такий індивідуаль-ний до своєї рідної справи. На що — мовляв — нашому робітникови підпи-сувати якісь-там петиції, коли йому і без того добре жити в Америці... — „Хто винен, — питаєть ся бесідник — що падають наші труни? — Ми самі, бо темні. А хто стріляє в наші хлопські груди, як не діти наших батьків?... Про-сьвіти нам дайте, сьвітла, розуму! Шляхта побудувала для нас коршми, бо ми не хотіли шкіль, а через те ми п'я-ні, але не вчені!.. З нас сьміють ся чу-жинці і нами погорджують, а коли не заберемо ся до щирої праці над своїм власним осьвідомленєм, буде нам лїхо і горе, бо темною людиною всі поміту-ють!“

П. Н. Кавецький жалуеть ся, що ро-бітники не тримають ся купи. „Де ті на-ші люди ділись?“ — питає. „Порозла-зили ся по парках, шукають сьвіжого „люфту“, а вічева сая майже пуста. Сором і ганьба таким легкодущим лю-дям!“ В дальшій бесіді загірає всіх присутних до єдності і просить пред-нувати до сільного гурту як найбіль-ше родимців.

П. С. Левицький пригадує деякі по-дробиці з послїдних галицьких подій і взиває уся амер. Україну до матеріаль-ної підмоги старокраєвим родимцям.

П. предс. Корнат пояснює людям потребу Народного Дому в Нью Йорку і ставить за приклад Жидів, Німців та Чехів. В коротенькій, але ядерній про-мові переконує всіх присутних, що без своєї власної хати ньюйорським Русинам обійти ся годі. Коли вічевики на по-ставлене питанє відповіли, що **Народ-ний Дім мусить бути** і що вони усею си-лою возьмуть ся за розпочате діло, п. Корнат подякував всім присутнім за та-ку єдноту і подав кілька примі-рів, яким робом прийти до потрібного на сю ціль гроша.

Тепер виїшов на підвишенє новий бесідник. Стать кремезна, руки жиливі, очи розумні, волосє довге, як у просто-го мужика, робітника сорочка поверх шараварів. З усього видно, що се лю-дина не буденної міри і не галицького покою... „Називаю ся Омелько Січо-вик, родом з Київів“ — представив ся слухачам. Ціла сая загремїла від ряс-них оплесків. І пан Омелько почав го-ворити. Тай говорив же він говорив! Я-ка шкода, яка велика шкода, що до своєї бесіди прислухувало ся таке ма-леньке число слухачів! Здавало ся, що се не простий робітник, але якийсь у-чений професор говорить глибокоумну лекцію до своїх студентів. З початку спровола, піби надумуючись, відтак скорше, гладше і горячіше. А щож він такого цікавого говорив? — Ба, треба було прийти і послухати... Говорив про гаразди українського мужицтва під вла-дою московських царів, а говорив такі займаючі річи, яких ви мабуть не ви-читаєте в ніякій російській книжці... Свою довгу бесіду, що доторкала ся ви-ключно історії України, її політичних, просьвітних і економічних змагань, пе-решїтав дуже влучними порівняннями і приказками, а під конаєць промовляв го-рячо за будовою українського Народно-го Дому в Нью Йорку — і зійшов з е-стради.

Се була найкрасша зі всіх промова і вічевики нагородили її довгими і щирими оплесками. Сї оплески приневолити п. Січовика вийти опять на підви-шенє. Був тепер сильно зворушений і не міг говорити довго. Сердечними сло-вами подякував присутнім за овацію і заявив рішучо і торжественно, що так він сам, як і зорганізоване ним товари-ство „Київ“, яке вислало його на се ві-че делегатом, будуть з усіх сил старати ся іти поруч всіх американських Укра-їнців, а з окрема будуть усильно дбати, щоб Українці ньюйорські прийшли як найскорше до своєї власної хати, бо тільки „в своїй хаті своя правда і сила і воля“.

Дальший бесідник, п. О. Заплатин-ський критикував нашу народну роботу, взивав всіх присутних до солідарности й витревалости і пояснював, чим має бути для нас сей Народний Дім, який задумуємо побудувати.

П. В. Кузів завзивав провідників не діяти народу на партії, а тимсамим не розбивати і так ще слабих народних сил. Згадав коротко за справу еміграції і за еміграційний дім, а закінчив покли-

ком, щоб усі Українці без ріжниць пар-тій єдиали ся і ставали під прапор на-родний.

Віче ухвалило одноголосно отєї ре-золюції, поставлені п. Хандогою:

1. Українці зібрані на вічу в Нью Йорку дня 9. липня 1911 р. домагають ся увільнення М. Січинського в як най-коротшій часі з тюрми.

2. Вічевики протестують рішучо проти надужит австрійських властей в Галичині.

3. Віче взиває австрійське прави-тельство до примірного покарання поль-ських урядовців в Галичині, як винов-ників усіх галицьких безправств.

4. Віче висказує своє найвище при-знанє всім борючим ся при галицьких виборах Українцям, а погибшим від ляхської самоволі жертвам висловлює глибоку пошану, належну честь і без-смертну славу.

Віче замкнув п. Корнат відповідним коротким словом, подякував всім бесід-никам і вічевикам, та попросив всіх присутних підписувати петиції за увіль-ненням Січинського, а чия ласка — жер-твувати дещо на будову укр. Народного Дому в Нью Йорку.

Підчас підписування петицій і збира-ня складок вічевики сьпівали укр. на-ціональні гимни.

Імена жертводавців, які зложили \$56.19, знайдуть пан. Читачі на иншій місци.

Осип Стеткевич.

Виназ жертв на „Український Народний Дім“ в Нью Йорку.

Оголошено в 28 ч. „Свободи“ \$188.00
Тов. „Київ“ в Нью Йорку 10.00
Тов. „Гайдамаки“ від І-шій в Нью Йорку 10.00
Й. Хомів 1.00
Д. Ковтун 1.00
Ю. Сидор 1.00

На іменинах Ів. Янковима зложили (збіркою занимались пп. Н. Кавецький і С. Шев-ців): Н. Кавецький 50 ц.; Ів. Янкович 30 ц.; по 25 ц.: В. Цільник, А. Захарків, М. Гу-менюк, П. Гуменюк, С. Шев-ців, М. Самборський, П. Шев-ців і Л. Фурик; по 10 ц.: К. Цільник і С. Турчин. — Разом 3.00

На вічу в Нью Йорку дня 9. липня с. р. жертвували слїду-ючі: По 1 дол.: С. Ташка, В. Папка, Д. Матчак, І. Угорчак син В., Г. Пиртко, П. Вільхо-вий, Й. Г., В. Гіва, І. Бугера, О. Яремчук, Т. Звіржанська, Г. Захарин, Я. Корнат, О. Стетке-вич, Й. Хомів, М. Гарматюк, К. Сахман, С. Сентий, Т. Задор-ецький, Т. Качмар, Ю. Кузів, Н. Туран, А. Бурняк, З. Під-луська, І. Угорчак син С., І. Угорчак, А. Заславська, П. Деника, С. Левицький, І. Ко-лодій, М. Новак, Н. Геба, Н. Шовковий, М. Юрковський, К. Соколовська, М. Везкоро-вайний, Ю. Тарнопольський, С. Головацький і Н. Потащук. Д. Бала 94 центів. По 50 центів: М. Хоміцький, А. Шевчук, І. Микитюк, В. Грищик, С. Мат-чак, В. Цільник, І. Тишко, А. Щербатий, Д. Кіт, І. Клим, П. Павлусяк, І. Гирум, Ю. Клібок, Н. Звірянський, П. Галега, О. Наконечний, Г. Осінчук, О. За-платинський, М. Хандога, Н. Корнацко, К. Мирошук, І. Тим-ців, Ф. Огороднік, К. Огороднік і Д. Станіславський. По 25 центів: С. Кошик, Ю. Хова-нєць, Н. Біч, М. Матчак, А. Мельчак, І. Базарницька, І. Ге-ловатий, Г. Черкас, П. Філіпів, А. Микитюк, Г. Максимів, Т. Кушіль, Д. Кобаса, М. Сивак і М. Пілінький. — Разом .. \$56.19

Загальна квота \$270.19

Розхід центрального Комітету:

Галя на віче \$10.00
Друкований поклик на віче ... 10.00
Галя на мітинг 3.00
Переписка 1.20
Печатка „Нар. Дому“ 6.50

Разом \$30.70

Загальна квота \$270.19
Розхід \$30.70

Остає в касі \$239.49

Всім П. Т. Жертводавцям складаєть-ся сердечну подяку. Дальші жертви просять ся присилати на руки касієра: Стефан Чосник, 96 Ave A., New York, N. Y.

За Комітет:

Я. Корнат, предс.,
С. Чосник, кас.,
І. Матейко, секр. фін.

Велике Всенародне Віче!

в Клівеланді Огайськїм

в справі Мирослава Січинського від-буде ся заходом Укр. Народного Ко-мітету в неділю, дня 30 липня 1911 р. о 2-ій год. пополудни.

в „Polonia Hall“, Th. Kurtz Propr.
800-4 College, Ave., Cleveland, Ohio.

Усіх інтересуючих ся живим, на-родним життям, запрошує ся до чи-сленної участі.

КОМІТЕТ.

ОБЕЗСИЛЕНИЙ.

Ви зовсім певно в тій порі року мо-жете се побачити, коли почуваєте себе змученим і безсилим. Природно: ви потребуєте якогось скріпляючого сред-ства або ліку, щоб зібрати нові сили до праці. Ми маємо такий лік, а ним є Трі-нера Американський Еліксир Гіркого Вина. Він приневолує органи травлення до скоршого діляня, рівночасно скріп-ляючи їх і збільшуючи їхню витрева-лість. Можемо поручити сей лік проти усіх недуг жолудка і внутренностей, як не менче проти слабостей крові і нер-вів, словом проти всяких загальних не-домагань, злучених зі стратою апетиту, ослабленєм тіла, браком енергії і обез-силенєм. Дальше можемо поручити сей лік проти недуг селезінки і кишок, про-ти ревматизму і болів голови всїякого рода, в усіх тих случаях, де є доконеч-ним цілковите прочищенє усеї системи. По всіх другєторах.

JOS. TRINER

1333-1339 S. Ashland Ave. Chicago Ill.

Краяни позір!

Що йно виїшла в Старім краю книжка, ко-тра може бути окрасою кожної християнської хати, а кстру ми сейчас спровадили для вигоди і користі американських Русинів.

Книжка та, — то так довго ожидала

БІБЛІЯ

Старого і Нового Завіта

потверджена галицьким Єпископатом, а чудовими ілюстраціями і поясненнями. Сторін 738 великого формату, видрукована на сильнім грубім папері і сильно оправлена в полотно з позолотою. — Замовляйте сейчас, бо на складі не багато, а як забракне, то мусите ждати во два місяці на другий транспорт.

Ціна 6 блїт враз з пересилкою 8 доларів.

Не великі гроші, а буде мати скарб душі, що й дітям перекажете.

НОВІ КНИЖКИ:

ПЕРША ПРИГОДА НИЧИПОРА ДОВГО-ЧХУНА 20 ц.

БЕЗ БОГА НА СЬВІТІ, дуже гарне опові-дає за спротоу, в образах 20 ц.

ДАМАЗІЙ МАЦОХ. Хто не чув історії про сего попа-законника в Ченстохові, що зарубав сокирою свого брата, котрого оженив зі своєю любовницею, то нехай купить книжечку — „НАЙНОВІШЕ ЧУДО В ЧЕНСТОХОВІ“. В тій кни-жечці докладно описана історія сего страшного убійства, представлена вся гниль монастирського життя і поміщені фотографії Мацоха, його любовниці Ге-лени, його брата і пр. Сторін 64. . . 15 ц.

Замовляти належить під адресою:

RUSKA KNYHARNIA

850 MAIN STR., WINNIPEG, MAN., CAN.

„SVOBODA“ (LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY

Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor

83 Grand St., Jersey City, N. J.

K. KIRCZOW, manager

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.

The largest circulation throughout the
United States, Canada and Europe.
The only advertising medium. Rates
furnished on application.Entered as second-class matter March
30, 1911, at the Post Office at Jersey
City, N. J., under the Act of March 3,
1879.**„С В О Б О Д А“**часопис для руського народа в Америці
і орган „Р. Н. Союза“, виходить що
тижня в четвер і коштує:в Америці на 12 місяців \$2.00
до старого краю на 12 місяців ... \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплатувати газету треба завжди з гори.

Гроші треба посилати в режістрованим
листі, або через експресовий або
почтовий моні ордер. Моні ордер, то є
грошовий переказ, котрий дістанете від
почтара або агента на експресовім офісі,
пішліть на нашу адресу, бо без того
ми не годні гроший дістати.

Адреса:

„SVOBODA“

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Число телефону 498.

Дописи просить ся писати лишень
на одній стороні картки. Дописи, непригожі
до друку, нищать ся, наколи з гори
не було зазначено, що жадає ся їх звороту
і не було залучено марок на зворот.**Конець процесу****проти 101 українських студентів
універс. у Львові.**По переслуханню обох свідків, Ривюка
і Бордуна, які одинокі з цілого ряду
Українців-свідків зізнавали під
присягою, покликав прокуратор ще цілий
ряд нових, яких зізнання не принесли
нічого нового. Всі вони говорили так,
як їх навчили вшехполяки.По скінченні доказовим поступовано
трибунал оглосив своє рішення, що
відказана внесення оборонців обжалованих
на покликані свідків з їх сторони.
В сей спосіб не допустив трибунал
62-ох свідків, покликаних з української
сторони, та які мали доказати, що
вшехполяки утворили на львівським
університеті боївку, яка все провокувала
Українців. Та боївка порозуміла ся з
поліцією і політичними властями, тай
зробила на дні 1-го липня м. р. на університеті
засідку на Українців. Ся боївка перша
почала кидати полінами і перші вшехполяки
почали стріляти з револьверів. Від тих куль
погиб також Адам Коцко. Се все мали
ствердити ті численні свідки. Польський трибунал
бояв ся видно того, а позаяк Галичина є
винята з під австрійських прав, тому
поступив чисто по вшехпольськи: не хотів
переслухати ані одного з тих 62-ох
свідків, покликаних в обороні обжалованих.
Отсе як раз польська справедливість:
одній стороні вірно набрехати на когось,
що ся тільки віде, а коли пошкодована
сторона хоче боронити ся, не дозволити їй
промовити ні слова! Скажіть: чи серед
люджерців може бути гарнійша справедливість,
як у славній Галичині, в тім австрійським
„крулевстве польськем“?Рівнож і переведене локальної візії
на університеті, то є оглянене місце
злочину, що в кождім процесі являє сяперворядним чинником, відбуло ся також
чисто по шляхотськи. Менче о те, що
знаки від куль позакривано бляхами
майже в тиждень по всім, що до тих
знаків довгий час мали доступ всілякі
вшехпольські елементи, яким ходило о
позатиране компромітуючих Поляків
слідів, але це і як знатоків, прибрал
суд двох польських наганячів, які чисто
по галицьки видавали свій осуд. Аби
наші читачі докладно знали, яка то
справедливість існувала підчас розправи,
наведемо дослівно одну оцінку славних
польських „знатоків.“ Коли оглядано
стіну, під якою стояли Українці, побачено
слід і „знатоків“ проголосили: „Сей слід
не є від кулі, хоч дуже подобає на знак
від кулі. Якби то був знак від кулі, то
мусіли би стріляти Поляки, а ми знаємо,
що Поляки не стріляли.“ І на підставі
таких „оречень“ суд мав видати засуд,
а який — сего не тяжко догадати ся.По переслуханню усіх польських
свідків, та відкиненню усіх руських
свідків, виголосив промову прокуратор
Франке. Він говорив, що українські
академики змовили ся і прийшли були
1-го липня 1910 року, щоб знищити
університет. І тому прокуратор домагав
ся від суду строгого покарання злочинців.
По прокураторі, ще ліпше „погуляв“
собі адвокат Перацкі, що заступав
„пошкодованих“ університетських слуг.
По сім промавляли адвокати наших
студентів в такім порядку: др. Старосольський,
др. Голубович, др. Охримович, др. Загайкевич,
др. Андр. Кос (за його промову суд
наложив на нього кару 100 корон), др. Ф.
Евин, др. Ю. Олесницький, др. Ів. Кос,
ради. Підляпецький і др. Кость Левицький.
Переповідали всі бесіди являє ся річчю
неможливою: часопис наша за мала на се.
Загально лишень скажемо, що бесіди
були знамениті і незбито доказали, що
українські академики ніколи не змавляли
ся, аби „знищити університет“, що вони
суть в тім випадку зовсім невинні. Якби
були Поляки не загородили їм виходу
барикадою, вони булиб найсміливішми
вийшли з буденку і розійшли ся, як се
вже нераз бувало. Ціле нещасте
спричинила польська боївка і між нью
треба глядіти винуватиків подій з 1-го
липня, між нью треба глядіти убийць
Адама Коцка.По промовах оборонців суд заявив,
що потребує кілька днів часу на нараду,
і тому проголосить засуд пізнійше.**Засуд.**По довгих проволіканях врешті в
второк, дня 4-го липня — отже майже
в саму річницю смерті Адама Коцка —
зійшли ся всі обжаловані в останнє,
аби вислухати польського засуду. Як і
пристало на конституційну державу, в
якій „справедливість являє ся основою
всього суспільного ладу“, суд обставлено
масою поліції, жандармів і війська,
мабуть через се, що польські судії
почували за собою вельми чисту совість....Почато читати засуд „в імени Його
Величества, цісаря Австрії а передовсім
зподрембньонего круля галицької шляхти...“
засуджує ся:

1) на три місяці в'язниці:

Осип Охримович, Микола Залізник,
Денис Сумик, Павло Решетиле, Осип
Задурович.2) На один місяць: Вол. Андрасевич,
Роман Бардин, Вол. Бемко, Мих. Білик,
Мих. Бігун, Осип Білоголова, Мих. Боднар,
Ад. Богусевич, Осип Букшований, Ів. Хичій,
Григ. Хитренський, Теод. Дацьків, Руд.
Дробенко, Анд. Дзівковський, Мих. Федюшка,
Мих. Гера, Вол. Гішовський, Ол. Гарасимів,
Мих. Грамапей, Лев Галас, Ів. Гинилевич,
Вол. Гузар, Тадей Яримович, Богд. Яворський,
Мих. Гавацюк, Кл. Коник, Он. Колісник,
Григ. Колцуняк, Юліан Колцуняк, Семен
Коломийчук, Тим. Крохмальний, Ол. Коник,
Ант. Крупельницький, Василь Цмайло-Кульчицький,
Вол. Кульматичський, Яр. Кірчів,
Роман Леонтович, Лл. Левицький, Ос.
Лозинський, К. Личковський, Мих. Матейко,
Василь Марущак, Кость Мельник, Мiron
Моссора, Ярослав Мулик, Ів. Михас, Яр.
Навчук, Мих. Оришин, Петро Пасічник,
Петро Пастернак, Василь Порайко, Григ.
Савицький, Яків Сеньків, Ів. Сенишин,
Ів. Сокіл, Теод. Стагничий, Роман Ем.
Ставничий, Юрій Шепарович, Ев. Стебновський,
Мих. Шишкевич, П. Ткачук, Іван Тре-тяк, Із. Турянський, Ів. Туркевич, Дан.
Вахнянин, Ів. Велигорський, Дм. Вітовський,
Рост. Заклинський, Ілія Живко, Ос.
Ліщинський.

3) По 14 днів засуджені:

Франц Андрасевич, Ром. Білинський,
Олекса Дерені, Николишин, Андрій Дідик,
Андрій Домаливець, Іван Докторюк,
Микола Григорійчук, Яр. Гинилевич,
Конст. Єзерський, Волод. Юринець,
Осип Когут, Дм. Луканюк, Юліан Максимчук,
Ів. Медвідь, Микола Мельник, Евг. Михалічок,
Ів. Мосяк, Дамян Попович, Лев Рожанковський,
Юліан Шмайло, Мик. Терлецький, Богдан
Витвицький і Вол. Здебський.Засуджених признано винними злочину
ушкодження чужої власності і злочину
публічного насильства.Обж. Микола Залізник має бути по
вдбуттю кари видалений з границь Австрії.
(Він є російським підданим).Мотиви вироку майже дослівно
перенесені до вироку з акту обжалування,
зовсім незалежно від ходу і вислідів
розправи.По проголошенню вироку обор. др. В.
Охримович іменем оборони та обжалованих
вніс жалобу неважності проти цілого
змісту вироку.Засуджених є 99 студентів; проти
двох оставших обжалованих, то є студентів:
Палатинського і Камінського має
відбути ся ще додаткова розправа.Так отже покінчила ся на галицькій
грунті сумна трагедія, що важким гомоном
відбила ся по цілому світі; скінчила
ся новим безправством і насильством
над нашим народом, новим глумом над
кардинальними принципами справедливості.
А се все під крилами австрійського орла,
що чим раз частійше починає вбирати
ся в польську конфедератку. Але нехай!
Чим лютійші муки відумують вороги,
тим скорше наступить народне осявідомлене,
тим скорше урве ся терпець. А історія
учить нас, що народ, стративший терпець,
звичайно страшно обчислює ся зі своїми
гнобителями...**Нова парламентарна репрезентація
нашого народу в Австрії.**На основі виборчої репрезентації до
австрійського парламенту наш нарід
може вибрати своїх послів тільки в
сільських округах Східної Галичини.
Отже в покінченні виборів в тих
округах наш нарід тим самим має нову
парламентарну репрезентацію.Сільських округів в Східній Галичині
є, як відомо, 19. З них 9 при укладанні
виборчої ординації признано чисто-руськими,
то значить, що в них оба мандати мають
змогу здобути Русини, а 10 мішаними,
русько-польськими, то значить, що в них
один мандат мають змогу здобути Русини,
а другий Поляки.Вислід виборів в усіх сільських
округах Східної Галичини представляє
ся ось-як:В мішаним окрузі 51. (Сянік і т. д.)
вибрані: б. русофільський посол Курілович
(„новокурсник“) і Поляк Старовейський.
Український національно-демократичний
кандидат проф. Залозецький здобув собі,
що правда, поважне число голосів як на
округ, в яким доси ніколи ще не було
українського кандидата, але таки завдяки
чорносотенній агітації русофілів і виборчому
теророви перепав.В мішаним окрузі 53. (Рудки-Самбір і т. д.)
вибрані: б. український національно-демократичний
посол о. Стефан Онишкевич і вшехполяк
гр. Скарбек. Кандидат русофілів-новокурсників
перепав.В чисто-руським окрузі 54. (Дрогобич,
Старий Самбір і т. д.) вибрані: б. український
соціально-демократичний посол Вітик і
Поляк Осуховський, що здобув той сам
мандат, який в попередній каденції знаходив
ся в руках Поляка Зараньського. Про
упадок українського національно-демократичного
кандидата о. Івана Явор-ського в сім окрузі буде ще мова на
іншим місці.В чисто-руським окрузі 55. (Калуш і т. д.)
вибрані б. послі: український національний
демократ Юліан Романчук і укр. радикал
д-р Микола Лагодінський.В чисто-руським окрузі 56. (Коломия
Косів і т. д.) вибрані оба кандидати
української радикальної партії: б. посол
д-р Кирило Трильовський і селянин Павло
Лаврук. Український національно-демократичний
кандидат п. Скварко, поставлений на місце
о. Войнаровського, який мав нац.-дем.
мандат в тім окрузі в попередній каденції
перепав.В чисто-руським окрузі 57. (Стрий і т. д.)
вибрані оба кандидати української нац.-дем.
партії: б. посол д-р Енген Олесницький і
Лев Левицький, що здобув мандат, який в
попередній каденції був у руках русофіла
(„старокурсника“) о. Давидяка. Побіч о.
Давидяка впав тут також провідник „новокурсників“
д-р Дуликевич.В чисто-руським окрузі 58. (Борщів і т. д.)
вибрані б. послі: український національний
демократ д-р Теофіл Окуневський і український
радикал Василь Стефанік.В чисто-руським окрузі 59. (Станіславів і т. д.)
вибрані б. послі: український національний
демократ д-р Енген Левицький і український
радикал д-р Лев Бачинський.В мішаним окрузі 60. (Бучач і т. д.)
вибрані: б. український національно-демократичний
посол Вячеслав Будзиновський і Поляк
Серватовський, що здобув мандат, який з
початку був в руках сіоніста пок. д-ра
Габля, а опісля по його смерті перейшов на
українського національного демократа д-ра
Льонгіна Цегельського.В мішаним окрузі 61. (Перемішль і т. д.)
вибрані: б. український нац.-дем. посол
Григорій Цеглинський і Поляк Чайковский.
Русофільський кандидат перепав.В чисто-руським окрузі 62. (Жовква і т. д.)
вибрані: б. український національно-демократичний
посол д-р Станіслав Дністрянський і Поляк
Висоцкий, що здобув мандат, який в
попередній каденції знаходив ся в руках
русофільського посла („старокурсника“) д-ра
Михайла Короля. Крім нього перепав також
„новокурсний“ кандидат Лабеньський.В мішаним окрузі 63. (Золочів і т. д.)
вибрані: український національний демократ
Володимир Сінгалевич, що здобув мандат,
який в попередній каденції знаходив ся в
руках русофільського посла д-ра Миколи
Глібовидького, (побіч сього „старокурсного“
кандидата впав також „новокурсний“ кандидат
д-р Марков, який хотів здобути сей мандат
для д-ра Дудикевича), і вшехполяк Демський.В мішаним окрузі 64. (Львів і т. д.)
вибрані оба б. послі: український національний
демократ о. Йосиф Фоліс і Поляк Абрагамович
(який в попередній каденції був зрік ся мандату
в користь свого заступника вшехполяка
Маслянки).В чисто-руським окрузі 65. (Сокаль-Броди і т. д.)
вибрані б. послі: український національний
демократ д-р Евген Петрушевич і русофіл
(„новокурсник“) д-р Дмитро Марков.В чисто-руським окрузі 66. (Бережани і т. д.)
вибрані б. українські національно-демократичні
посли д-р Кость Левицький і Тимотей Старух.В мішаним окрузі 67. (Ярослав і т. д.)
вибрані: б. український національно-демократичний
посол 60-го округу д-р Льонгін Цегельський (б. посол
сього округу д-р Данило

Стахура не кандидував) і Поляк Ко- зловський.

В мішанім окрузі 68. (Тернопіль і т. д.) вибрані: український національ- ний демократ д-р Сидір Голубо- вич, що здобув мандат, який в по- передній каденції був у руках укра- їнського соціального демократа Яцка Остапчука, і вшехполяк Заморський.

В мішанім окрузі 69. (Теребовля і т. д.) вибрані: б. український націо- нально-демократичний посол проф. д-р Олександр Колесса і Поляк гр. Баворовський, що здобув мандат, який в попередній каденції був у руках сіоніста д-ра Малєра.

В мішанім окрузі 70. (Гусятин і т. д.) вибрані: б. український націо- нально-демократичний посол Михай- ло Петрицький і Поляк гр. Голу- ховський.

Коли на основі сього висліді ви- борів в сільських округах Східної Галичини розглянемо відносини між Русинами й Поляками, то побачимо, що Поляки на сих виборах вийшли значно ліпше, ніж в 1907 р. Тоді вони були здобули один руський мандат (округ 54.), але за те втратили два (мандати меншости в округах 60. і 69.) на користь сіоністів, так що в кінцевім результаті замість призначе- них виборчою ординацією 10 манда- тів, мали 9. За те Русини, коли по смерті сіоніста д-ра Габля послом став д-р Л. Цегельський, відзискали своєю втрату і під кінець мали 28 мандатів. Тимчасом при теперішніх виборах Русини здобули тільки 26 мандатів, а 2 руські мандати опинили ся в польських руках.

Що-до сеї втрати, то вона в обох випадках спричинена руссофілами. В окрузі 62. в польські руки дістав ся мандат, який в попередній каденції мав д-р Король. А в окрузі 54. упадок українського нац.-дем. кандидата о. Я- ворського, який при першім голо- сованню був на першій місці що до числа голосів, і вибір польського кандидата Осуховського, треба при- писати виключно тому, що — як ви- ходить ясно з висліді голосованя — руссофільські виборці, які в другім голосованню голосували на Дудикевич- цівця Гомовського, при третім голо- сованню лавою повіддавали голоси на Осуховського. Супроти того чи не фа- рисейським маневром тільки був зазив „Пр. Руси“, щоби виборці Гомовско- го здержали ся від голосованя, ма- невром, який мав на меті закрити масове хунівство „руських“ вибор- ців. Сей здогад тим певніший, що — як се знаємо з певного жерела — ко- ли було оповіщено, що в 54. окрузі до тіснійшого голосованя приходить Гомовський, Дудикевичівці звернули ся до „Ради Народової“ з пропози- цією підперти своїми голосами в 55. окрузі Зараньського за ціну вибору Гомовського. В кождім разі треба скон- статувати, що вина за здобуте двох руських мандатів Поляками паде на руссофілів. Ось як вони „обороняють“ Галицьку Русь перед польською на- валю!

Що-до руських мандатів, то в по- переднім парламенті до українського національного табору належало 23 послів, до руссофільського — 5 послів. Тепер сі відносини змінили ся на користь українського національного табору. З 5 своїх мандатів руссофіли задержали два, а три втратили; два на користь Українців і 1 на користь Поляків. Значить, тепер на 26 русь- ких послів 24 належить до українсь- кого національного табору, а тільки 2 до руссофільського.

З 24 послів українського табору маємо 18 національних демократів, 5 радикалів і 1 соціального демократа.

В попереднім парламенті націо-

нальних демократів було 17, радика- лів 4, соціальних демократів 2.

Що-до особистих змін в складі послів українського національного та- бору, то не будуть засідати в парла- менті з національних демократів о. Войнаровський і д-р Старуха, які не кандидували при сих виборах, з со- ціальних демократів Остапчук, який перепав. За те прийдуть до парла- менту нові національно-демократичні послі д-р Сидір Голубович, Лев Ле- вицький і Вол. Сінгалевич, а також радикальний посол Лаврук.

Так представляють ся національні, партійні й особисті відносини серед нововибраних послів з сільських окру- гів Східної Галичини. Коли взяти на увагу, що руссофілів не можна вва- жати представниками нашого народу, то треба сказати, що теперішня пар- ламентарна репрезентація нашого на- роду — себто послі з українського національного табору — скріпила ся в порівнянню з станом в попереднім парламенті.

Вісти зі старого краю.

Перед несповна двома тижнями розніс телеграф по цілому світу трі- вожну вістку, що в Галичині, в повіті Калуш хлопці палють двори і мордують панів, нищать залізничні шини, ва- лять телеграфічні стовпи і т. п. За наспівшими телеграмами подали і ми отсю вістку, та додали до нїєї свої уваги. І нараз показує ся, що у ці- лій тій відомості про селянську ре- волюту в Калушані, про 200 ранених і забитих і т. п. нема ні зерна прав- ди. Фантазію сю пустили в світ вшехполяки, щоб оклеветати Україн- ців, та узискати вільну руку до всі- ляхих лайдацтв підчас виборів. Бо на перший брехливий алярм про несупо- кої в Калушані — мимо того, що в дійсности в цілім повіті панував взірцевий лад і спокій — цілий повіт залито військом. Ляшня, заохочена присутністю війська по селах, до- пускала ся на цілій лінії шалених безправств і лайдацтв, хоча за вся- ку ціну, хочаби навіть і ціною со- ток трупів, повалити українського кандидата, а вибрати послом вшех- лайдака Баталію. Під основою вій- ська арештовувано агітаторів Лаго- динського, суспендовувано вїйтів, що не хотіли схрункти, тероризовано виборців, безлічно крадено голоси. А пущена в світ брехлива телеграма мала на цілі замаскувати і оправдати присутність війська по селах, потріб- ного Полякам до стероризованя вибор- ців. І коли дійсно в Калушані не по- плила кров та не впали сотки тру- пів, як сего хотіли Поляки і як вже заздальгидь оголосили, то се треба за- вдячувати тільки незвичайно зимній крові і політичній карности руських мужиків, яких не вивели з рівноваги найбільше вирафіновані злочинства вшехполяків. Незбентежені терором, невідстрашені гузарами і машинови- ми карабінами, йшли наші виборці спокійно, з зимною кровю до урни і — правда побідила! Вшехляцький по- сольський кандидат соромно провалив ся, як се подано на иншому місці отсього числа.

В сумежнім з Галичиною краю, на зеленій Буковині, тамошний сойм зій- шов ся дня 26 го м. м. на перше своє засіданє, котре тревало всего три дни. Посли зложили приписане при- реченє і сойм уквонституовав ся та полагодив декілька дрібніших справ. Мимо однак сего, що соймове засі- данє тревало всего тільки три дни, прийшло на нїм до бучі між румун- ськими послами. Причиною був румунський хлоп-посол Бонча, що до- був мандат як „пастуковий кандидат“,

і що виступив безпощадно проти послів Ончула і Лупу, та піддав діяльність президента краєвого банку та упра- вителя румунського союзу Райфайзе- нок острій критиці. Посли Лупу і Ончул не хотіли допустити Бончу до слова, але на поміч йому станув з боку апараристів пос. Попович, на- слідком чого прийшло до такої кор- шемної авантури, що маршалок Гор- музакі, аби недопустити до бійки, му- сів засіданє замкнути. Пос. Бонча почав від нарікань на лиху господар- ку в Райфайзенках, яка доводить хлі- боробів до руїни. Також краєвий банк не приносить рілничому населеню ніякого хісна, а служить дійною ко- ровою для його основателів. Політи- кани так загирили край, що він те- пер цілком задовжений. — Лупу: То брехня: — Ончул: То неправда! Бон- ча: Обманці народа! Брехуни! За мною стоїть нарід, я маю говорити, бо мене вибрав нарід свобідно. Попо- вич: Дайте йому виговорити ся, бо говорять до річи. — Довкола бесід- ника повстає великий гамір. Апара- ристи з одного боку і демократи з другого боку, вимахуючи кулаками, обспують себе лайкою. В цілій сали настає метушня, зі всіх сторін падають оклики. Чути оклик Ончула до Бон- чи: Ти сидів в криміналі! (Є се на- тьяк на кару арешту, яку Бонча від- сидів, не хочачи заплатити грошевої кари.) — На се відповів Бонча: Я сидів в арешті, бо не мав грошей, щоби заплатити грошевої кари. Якби ти не мав грошей, вже давно сидів бись в криміналі! — Маршалок дзвонить довго, а не можуть привернути спокою, перериває засіданє. Ме- тушня в сали треває дальше. По отвореню засіданя пос. Бонча про- довжає свою бесіду. Вислали його сю- ди селяни, щоби оповів їх недо- лю. І тут мусить він сказати, що нарід бідний, а завинили найбільше ті, котрі нині найбільше тут кричать і не дають йому горити. — Ончул: Мовчи! То все брехня! — Попович: Дайте йому говорити; він же говорить до річи! — Ончул (до Поповича): Пильнуйте ви своїх векслів! Ви вкра- ли цісарські гроші! Стуліть писок! Ви не маєте права засідати в законода- ній тілі. З вами ніхто не говорить, вам плюють ся в лице! Мені ви не за- імпуєте, фальшівнику векслів! Про- дажне індивідуум! Ви торгуєте жи- вочим тілом! Зледащіле індивідуум! — Повстав величезний гамір, оклики си- плять ся зі всіх боків. — Попович (до Ончула): Ви сам зледащійий з ці- лою своєю родиною! Драб нужден- ний! — Кісанович (до Поповича): Ти закало румунського народа! Той му- жик, що тут говорив, се ваше наняте орудє. Драбуга паний як ніч. Від трех днів напувала ви його до ни- нішньої промови. Вчєра рано бачено його на улиці Глинянській (находять ся там шпанки і веселі дома). — По- пович: Нас треба водити до публич- них домів, а ви їх не потребуєте, бо маєте їх дома! — Бонча щось на те крикнув. — Попович: Почуємо, що скажуть на се селяни, коли дізнають ся, як їх заступника тут ображають! — Метушня зростає чимраз більше і кожної хвилі готова переіменити ся в бійку. Галєрія оплескує бурливо Бон- чу, маршалок дзвонить, грозить о- порожненєм, на сали сварня в ру- мунській мові, бо і ціла та дискусія вела ся по румунськи. Маршалок ви- махує дзвінком, а коли видить, що його ніхто не слухає, перериває за- сіданє до 4-ї год. по полудни. Посли переносять сварку в кульбари і оста- точно між Кісановичем а інж. Попес- кулом приходить до бійки, так що инші послі ледви їх розірвали.

Допись з Edwardsville, Pa.

Нап Бабій дальше „організує“... по своему.

Від наглої а несподіваної — і від п. Бабія та його „Нового“ Союзу со- храни нас Господи!

Був у нас в Edwardsville, Pa. че- рез довгий час спокій; хоть розпоча- то тут будову аж трех нараз церковей: нашу, угорську і московську, і нарід роздирив ся, то все таки в нашії парохії була лучність і згода і все йшло до ліпшого. Маємо церковне Братство сьв. Володимира, котре на- лежить до Р. Н. Союзу і котре під- тримує нашу церкву.

Аж тепер п. Бабій хоче заколоти- ти нам спокій і своїм „Новим“ С. хоче не лише розбити наш Відділ Р. Н. С., але і цілу нашу парохію. А ці- ла біда в тім, що п. Бабій минувшо- го року позичив 500 доларів на ту- тешну церкву і тепер тримає всіх „в руках“ і має свої претенсії...

Тому тепер так грозить: „або при- станьте до мого „Нового“ С., або... віддайте сейчас 500 доларів!“ (а цер- ков тепер бідна і не має звідки від- дати, і се Бабій використовує).

А при тім так агітує, що „його“ Союз є такий самий як Р. Н. Союз, лише „Новий“, а тамтойже старий... і каже, що до „його“ Союзу вступив навіть декан з Olyphant, Pa., о. Ілія Кузів... От такими способами „органі- зує“, п. Бабій, а при тім добре знає, що своїм „Новим“ Союзом розібе наш відділ Р. Н. С., в котрім всі ту- тешні люди стоять, а з них ледви один-двох хотіли би до двох „спол- ків“ належати.

Видно, що п. Бабій попри свій „організаторський бізнес“ (10 ц. від „штуки“) хоче на тім відділі Р. Н. С. пімстити ся за то, що недавно його за його справки з того відділу... вишмарено...

Що буде дальше — знов напишу.

I. K., парохіяннин.

Оголошене.

Дня 30-го червня 1911 основано при церкві сьв. Юра в Нью Йорку співзачке товариство під назвою „У- країнський Хор“. До комітету зістали вибрані: Василь Лазута, предс.; О- стап Крук, секр.; Йосиф Мулярчук, кас. Просить ся всіх співзачкових панів і панночок з Нью Йорку при- ступити до нашого ново заснованого „Українського Хору“. Вкладка місяч- на тільки 15 цнт. Проби що середі і п'ятниці відбувають ся в гали цер- ковній на 20 улиці. — Остап Крук, секретар.

29-30

Звертає ся увагу читачів на оголошенє фірми банкової і парцеля- ційної А. Гроховський і Швенк, яке находит ся на сторони 8-їй. Ся фір- ма існує від многих літ і дала дока- зи сумлінного і чесного веденя свого бізнесу.

Пошукую відповідного бучера,

котрий вже працював по бучернях. Платня добра, а робота стала. Прошу голоситись на адресу: Василь Тато- нир, Box 538, Ambridge, Pa.

Хочете бути самі друкарем?

Купіть собі пуделко гумо- вих черенок, фарбку, форму, ручку і щипці і друкуйте самі коверти, тикети, адреси і т. п. Руські черенки коштують 75 цнт. Англіські черенки No. 21 — 25 цт.; No. 72 — 35 цт.; No. 73 — 50 цт.; No. 45 — \$1.00; No. 47 — \$1.25 **E125**

29-30

Печатки з датою (daters) по 25 цт.

Почту оплачуємо самі.

Пишіть по наш каталог книжок.

RUTHENIAN BOOK STORE,
439 N. 6th Ave., Scranton, Pa.

Покровитель і почесний член Р. Н. С.:
Іх Преосв. Стеф. Сотер Ортинський,
перший руський Єпископ в Америці.

**Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки
1910—1912:**

Духовний управитель:
о. Мих. Балог, R. 9, Box 8, Butler, Pa.

Предсідатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Іван Мартон, Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:
Тесдозій Лабовський, Box 76, Jersey
City, N. J.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey
City, N. J.

Касієр:
Алексій Шартонь, 524 Pine and
Franklin St., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
о. В. Балог, Whiting, Ind.
Константин Поступак, McAdoo, Pa.
Теодозій Каськів, Newark, N. J.

Радні:
Іван Глова, Shamokin, Pa.
А. Стефанович, Ambridge, Pa.
Й. Ялечко, Ramey, Pa.
А. Маркевич, New Alexandria, Pa.
В. Левчик, Elizabeth, N. J.
А. Добощ, Lausford, Pa.

Організатор:
Ілько Моравець, 1441 Emma Street,
Chicago, Ill.

Головна Канцелярія „Р. Нар. Союзу“
находить ся під числом 83 Grand St.,
(у власнім гомі) Jersey City, N. J.

**ДО ВСІХ ВП. СЕКРЕТАРІВ І ОРГА-
НІЗАТОРІВ ВІДДІЛІВ Р. Н. СОЮЗА.**

Звертаємо отсам увагу пп. Секрета-
рів, щоби не присилали декларацій без
виповнення свідомства лікарського, яке
находить ся на другій стороні деклара-
ції, позаяк такі не будуть прийняті. Чле-
ни понад 43 літ, мають предложити ме-
трику або який инший доказ свого віку.

Рівнож при виповнюванню декларацій
стосовно на те уважати, щоби на декла-
рації було подано, на яке помертне член
хоче належати, перечеркнем слово ці-
ле або половину помертне (ого), кілько
має він і його жена літ, імя жени або яко-
го иншого члена родини, після того, ко-
му член записав помертне. Секретарі
мають уважати, щоби член заявив, якої
єсть віри. Не вистарчає сказати, що
член єсть Русин або руської віри, бо та-
ких маємо вже кілька.

Член, котрий не вміє писати, має зро-
бити на декларації перем знак хреста,
уміючи писати має підписати ся вла-
снорочно на обох сторонах декларації.

Місячні справоздана т. є. друки на
жовтих картках, як також адреси нових
членів просимо виповнювати і присила-
ти враз з деклараціями і розметом.

**Від Головного Уряду
Р. Народного Союзу в Америці.**

ВСТУПАЙТЕ ДО Р. НАР. СОЮЗА!

„Руський Народний Союз“ — при-
ймає членів до 45 літ жита.
Вступне після літ.

Р. Н. Союз платить:
В разі смерті члена кляси „А“ (ціле
помертне) \$1,000.00.

В разі смерті члена кляси „Б“ (по-
ловину помертного) \$500.00.

Помертне за жінку або мужа члена
кляси „А“ \$400.00.

Помертне за жінку або мужа члена
кляси „Б“ \$200.00.

Помертне за діти від \$15.00 до
\$300.00.

В разі утрати: а) обох очей, ніг, або
рук \$1,000.00, б) одної руки, ноги або
ока \$200.00.

Если отець родини в шпиталю боже-
вільних, Союз платить що року родині
\$150.00.

Ч. 1882 КВІТ \$200.00
на двіста доларів, котрі п. Григорій
Пипюк отримав як помертну запо-
могу по бл. п. Василю Грбінек яко
довг з Головної Каси Руського Народ-
ного Союзу в Америці.

McAdoo, Pa. 8. липня 1911.
Григорій Пипюк.

Сьвідки:
Д. Капітула
Он. Шараварко.

Від місцевого Уряду Руського На-
родного Союзу в Америці. Відділ 10.

Ч. 1897 КВІТ \$1000.00
на тисячу доларів, котрі п. Анна
Сьпівак отримала як помертну запо-
могу по мужу Петрі з Головної Ка-
си Руського Народного Союзу в Аме-
риці.

Елмайра, Н. Й. 9-го червня 1911.
Анна Сьпівак.

Сьвідки:
Михайло Коленич,
Филип Ручький.

Від місцевого Уряду Руського На-
родного Союзу в Америці. Від. 8.

Василь Юрчак, предс.
Ф. Ціпін, секретар.

Ч 1903 КВІТ \$400.00
на чотириста доларів, котрі п. Іван
Лучканич отримав як помертну запо-
могу по жеві Марії з Головної Ка-
си Руського Народного Союзу в Аме-
риці.

Нортгемптон, Па. 10. липня 1911.
Іван Лучканич.

Сьвідки:
Іван Свала,
Григорій Онушак.

Від місцевого Уряду Руського На-
родного Союзу в Америці. Відділ 33.

Григорій Онушак, предс.,
Михайло Петрик, секр.

No1878 RECEIPT \$80.70
for Eighty Dollars 80 cents, received by
Geo. and Mary Siniawa as death benefit
(Orphants Fond) of Andrew Smetana
from The Little Russian National
Union of America.

Olyphant, Pa. June 26. 1911.

George Siniawa,
Mary Siniawa.

Witness:
H. Needle.

The Local Branch of The Little
Russian National Union of America,
No 3.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

Усіх Вп. п. місцевих секретарів

відділів Р. Н. Союзу просить ся брат-
ські оголошення в справі мітингів при-
значени до друку в рубриці „Рух в від-
ділах Р. Н. Союзу“ прислати в сей
спесіб, щоб вони найшли ся в редакції
найшзнійше в понеділок ране того тиж-
ня, у яким мають бути поміщені в часо-

писп. Усі оголошення, які прийдуть до
редакції пізнійше як в понеділок, не бу-
дуть поміщені скорше аж на другий
тиждень.

ФРАНКЛІН ФОРБЕС, Н. Й., Бр.
св. Івана Крестителя, від. 71, пові-
домляє всіх своїх членів, що піврічний
мітинг відбуде ся 12-го серпня; кож-
дий член мусить явити ся під загро-
зою кари 50 цнт.; має відбутися
вибір нового уряду і суть до полаго-
дження инші важні справи. — Василь
Ференц предс.; Стефан Макітра, секр.

ВЕСТ ЕНД ПІТСБУРГ, ПА., Бр.
св. Покрова Пр. Богор., від. 258,
взиває всіх членів, щоби на дни 23.
липня кожний явив ся на мітинг,
понеже суть дуже важні справи до
полагодження. При тім просить ся,
щоби кожний старав ся конечно ви-
рівняти свій довг, який хто має до
заплатення. — Яків Мудрик, секр.

ВЕСТЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Згода“,
від. 210, подає до відомости, що ми-
нувшого місяця вибрано новий уряд:
В. Яхніцький, предс.; І. Олійник, заст.
предс.; А. Струк, секр.; А. Мель-
ник, заст. секр.; Г. Романів, кас.;
Я. Завадюк, заст. кас.; контрольна
комісія: А. Кашинський і М. Ши-
манський; опікуни хорих: І. Павли-
шин і Т. Юревич; Й. Навалляний, госп.
— Антін Струк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Запор.
Січ“ в Нью Йорку повідомляє всіх
своїх членів, аби всі дни 29-го липня
(в суботу) о год 7½ вечером явили
ся під ч. 134 Е. 7 улиця (в гали мі-
тингів). Накола член не явить ся,
заплатить 25 цт. кари після ухвали з
последного місячного мітингу. — К.
Камінський, секр. рекорд. 29-30

Оголошзге
Бр. св. Володимира, від. 108 Р. Н.
Союзу в Нью Йорку, подає до загаль-
ної відомости всім Русинам і Русин-
кам, що в суботу дня 29. липня с. р.
буде обходити балем

всімліну річницю
свого основаня. Вступ від особи (ті-
кет з гетчком) лиш 25 цнт. За добру
забаву, гречну обслугу і за зимне
пиво ручить
29-30 **КОМІТЕТ.**

ПРОСЬБА
Повідомляє ся всі Бр. і Тов. в
Нью Йорку, що Бр. св. Володимира,
від. 108, винаняло галю на день 14
жовтня; просить ся отже на сей день
не приготовлювати ніяких других
забав.

В. Цільник, предс.
С. Шевців, секр.
530 E. 18-th Str.

Перший Бал
уряджує Братство св. Мученика Ди-
митрія, від. 157 Р. Н. Союзу,
в **Донора, Па**

в суботу, дня 29. липня, в польський
гали на розі 2-nd Str. і Thomson
Ave. Початок о год. 3 по полудни.

Буде грати добра оркестра. За
добру забаву і перекуску ручить
29-30 **БАЛЕВИЙ КОМІТЕТ.**

Управитель хору,
котрий при відповідних силах, в про-
тягу найбільше 2-ох місяців, вишко-
лить хор церковний, займесь уряджу-
ванем вистав театральних, організа-
цією товариств читальняних і наукою
дітей, виховуючи їх в народнім дусі,
— шукає посади. Ласкаві зголошення
просить слати на адресу: **Wasył Szkla-
ryk, Box 197, Castleton, N. Y.**

ВСЯЧИНА.

Шевченко педагогом. В у-
країнським педагогічним місячнику
„Світло“, публікація в Києві нахо-
дить ся цікава розвідка д. С. Черка-
сенки: „Шевченко педагогом“. В ній
автор розповідає про цікавий епізод з
жита нашого генія, коли він, глибоко
переаний справою освіти рідного на-
роду, заходив ся сам складати укра-
їнські підручники для народних шкіл,
що на передодні визволення селян з
крпацької неволі у великій скіль-
кості почали заводити на Україні.

Видавши „Южно-Руський Букварь“,
Шевченко, вже тяжко хорий, дбав
про його розповсюдження по украї-
нських школах і разом з тим захожу-
вав ся видавати далі шкільні підруч-
ники. В листі до М. Чалого він писав
(4 січня 1861 р.) з сього приводу:
думка є за букварем напечатать лічбу
(арихметику) і ціни й величини та-
коїж, як і буквар (3 коп.). За лічбою
— етнографію і географію в 5 коп.;
А історію, тільки нашу, може вбгаю
в 10 коп. Якби Бов поміг отсе мале
діло зробити, то велике само-б зроби-
ло ся.

Але невблагана смерть перетяла
многострадальне кобзареве жита і не
дала Шевченкови змоги здійснити отсі
його мрії про освіту „меншого“ бра-
та.

На кінці своєї розвідки д. Черка-
сенко описує рідкий тепер Шевченків
підручник — його „Букварь Южно-
Руський“ — і подає досить докладний
його зміст.

За жінку. Франц Мельник,
студ. IV. року прав, який мешкав в
Лопушній під Львовом, залюбив ся
в одній жінці коваля зі Сідлиск. Ко-
ли дізнав ся про се коваль, прийшов
одного вечера зі жінкою до него у
відвідни. Мельник прийняв їх дуже
ввічливо. Всі бавили ся весело десь
до півночі, вкінці коваль станув у
дверях і сказав: Тепер лишаю тобі
раз на все свою жінку — і стрілив
до него з пістолета. Тяжко раненого
Мельника відвезено до шпиталю у
Львові.

ПОШУКУВАНЯ.

Пошукую Романа Кравця, котрий походить з
повіту Станіславського і його жинку Маїду Ков-
чич, з села Сторожка велика. Вони мешкали череа сі-
чень і лютий у мене, а обіцяли десь виїхати. Правдо-
подібно живуть тепер в Брукліні. Він є високого ро-
сту, темн. лиси і має довгий ч. рий рус. Чеслять
около 30 літ. Нова є блондинка, округлого лиця і
нижнього росту. Хтоби знав пр. їх місце побуту, зво-
дить дои-ста на нашому адресу а дістане певну
надгороду.

JACOB DRAGAN
159 Edgcomb Ave. New York, City.

**Європейська адвокатсько-нотаріальна
і військова канцелярія.**

За малу винагороду переводимо в старім
краю процеси ґрунтові, спадкові і грошові, сти-
гаємо валеґлі рати і переводимо в кравий табу-
лі всіякі документи, нотаріальні акти, повнова-
сти, контракти купна і продажі. Тестаменти;
скрипти; довідні декларації і спадкові, потвер-
джені ціс. корол. генеральними Консулантами.
Виробляємо урядовою дорогою асентерункой по-
дання та увільнення від військових виправ та має-
мо самих найліпших адвокатів, що наступають
наших клієнтів. Всейкий у нас споряджений до-
кумент, має правну важність в старім краю.
Ідучи до Росії виробляємо паспортти для віль-
ного переїзду через границю. Порада дияком. Го-
лодсьть ся або паміть в всякій справі: D. Klarer,
121 Norfolk Str., New York, N. Y.

**ШІФКАРТИ ДО КРАЮ
І ЗІ СТАРОГО КРАЮ!**

Тільки у нас можете дістати найдешевші
шіфкарти на експресових і почтових кораблях
до Гамбурґа, Бремені, Амстердаму, Роттердаму, Ліба-
ви і Ліверпулю. Услуга знаменита, харч. обил-
ний, подаваний чотири рази денно пра накри-
тих столах. Окремі фамілійні каюти для родин.
Як хочете їхати до краю або спроводити когось
сюди до себе, то пишть на наглу адресу або
приїжджайте на дино в Нью Йорку і зателефонуй-
те до нас „493 Orchard“, а ми вишлемо по вас
сейчас свого урядника. Ничлїг у нас безлатвий
аж до відїзду корабля. Висилаємо гроші до всіх
частей світа після найнижшого данного курсу.
Мінимое гроші на корони, рублі і марки. Голо-
сїть ся на адресу:

American European Steamship Co.,
121 Norfolk Str., New York City.

Дочекав ся.

Сонце заглянуло до вікон, як Микола Миколишин збудив ся. Хотів зривати ся та бігти на повітря, бо заснав, але пригадав собі, що він від кількох неділь хорий, що Бог святий знає, як з ним буде і що господарством не має чого журити ся.

Най ним журять ся діти.

Зітхнув і спустив повіки.

Опали тяжкі та неподвижні, як віконниці під вечір.

— Втомили ся, хочуть відпочинку. Заждіть, будемо спочивати, аж нам навкучить ся.

Нараз добуваючи з грудий якогось молодецького голосу, крикнув на цілу хату: — Маріє! — і до сьвітлиці вбігла його невістка, жінка найстаршого сина.

— Чого вам, тату? — спитала трівожно, протираючи невиспані очі.

— Вийми нову одіж з скрині, а Петрови скажи, най ладить залізний віз. А йно най вистелить високо, на самій середині, щоб не трясло.

Марія подивилася на тестя, як би хотіла спитати ся, нащо такому хорому воза, але питати ся не сміла, бо від хвилі, як переступила поріг Миколишина, привикла до того, що батька слухають всі, без розбору.

Не гаючи ся, добула зі скрині що найтоншу сорочку, зняла з жердки новий вожух, вибрала гарний пояс та побігла до мужа, що порав ся коло коней в стайні.

— Петре, тато казали ладити віз на залізних осях та вистелити високо, щоб не трясло. Не знати, чужа, на що їм нині воза?

— Лиши ся коло коней, їм зерно з'їдять, а я піду спитати.

Як увійшов до сьвітлиці, батько вже сидів постогнувши на постели та зашпав чисту сорочку.

— Поможи мені, сину, застіжку застакнути, бо мене вже руки не слу-

...поміг батькови прибрати ся і подав води.

— Татуньо казали ладити віз?

— Казав.

— Буди поїдемо?

— На вибори.

— А як же вам, такому хорому, телепати ся тільки сьвіту?

— Як?... Так як видиш. Щоби-м мав на рачки лівти, щоб ви мене на вереті несли, а я голосувати мушу. Я на ті вибори трицять літ чекав — розумієш?

Говорив тяжко і за кожним словом кленотило йому у грудях, як під землею.

Я рад, що діждав тої хвилі, а він мене питає, як ви татуню поїдете? — Дадь віз, не говори багато. А пам'ятаєш Дмитра та Семена, бо й вони тепер мають голос; поїдемо разом. І не гай ся мені, бо на дев'яту заповню початок, а Миколишин все ішов перший, де о народну справу ходив. Який був з ранку, такий найлишив ся і до останку. Йди!

Не минуло й пів години, як за скрипіла висока брама, загавкали пси, немов допрошуючись, щоб і їх з собою забрати, затарахкотіли колеса і від Миколишиних, по невеличкім містку, виїхав у вулицю новий, на залізних осях віз, з високим полукішком і з мережаною крижвинцею.

По середині, на добре вистеленім сидженю, прикритім килимком, що його виткала невістка, сидів Микола Миколишин в новім білім кожусі, в високій смушевій шапці, більше на спомин колишнього Миколи, як на живого чоловіка подібний.

Коло нього сидів найстарший син Петро і піддержував батька, як силь-

ний дубовий стовп піддержує спорухавилу будівлю. Двох молодших їхало на переді. Кіньми поганяв найстарший внук, десятилітній хлопчина, що за жадні гроші не був би лишив ся дома, не видівши перший раз у життю виборів.

Їхали з вільна, щоб не трясло хорого батька. По дорозі стрічали людей, що йшли в тім самім напрямі, св'яточно прибрані, як на який відпуст. Здоровили одні других, а молодші господарі з пошаною знімали шапку перед Миколишином, котрому завдячували немало.

Довгі літа воював зі старими порядками в селі та в повіті, з війтом, марнотравником громадського гроша, з радою, що йшла за війтом, як теля за мотузком і з всіма темними силами, що хотіли нарід здержати в поступі та просьвіті. Натерпів ся за те не мало, але не вгнув ся і не поступив ся ані на крок. Стояв, як той самотний дуб на пустій збочі, котру дощі і зливи в парови риють, марнучи природжену силу землі. Та хочть громи довкола бють, хочь буря скаженіє, аж по літах в тіни його галузя підроснуть нові дубки, аж заліситься ся, зазеленієть ся збіч, даючи захист і цв'ітам і птицям, а людям віщучи хосен.

Так вироло на очах Миколи Миколишина молоде покоління, перестроюючи до непізнання, колись темне і бідне, тепер освічене та засібне село.

Остатня його праця — то віче за новим правом виборчим. Хочь старий та немичний, об'їхав усі села довкола та зібрав на схід десять тисяч людей, десять тисяч сьвідомих голов, що домагали ся широкого горожанського права. За те до села прислали війсьсько. Дві неділі вганяли ся по спокійних вулицях румунські драгони, страхаючи дітей, а ще гірше жінок, що небезпечні були перебічи з подвіря на повітря.

Дві неділі серед нічної тишини лунали над спокійним селом військові сурми, як над воєнним табором, а кілька проклонів упало, а кілька всякого иньшого гріха!

Забрали війсьсько і село вернуло до давнього життя. Прийшла весна, зазеленіли поля, забілили сади, зацвили нові надії. І от тепер він їде голосувати першим загальним, безпосереднім, тайним, хочь не рівним іще голосуванем — їде з радістю, що й він приложив до нього трохи своєї руки...

Сонце підбираєть ся в гору і не пече, а з легка пригріває. Вправді хмар раз у раз налігають на нього, щоб закрити його ясне проміння, але вітер, що віє від сходу, розганяє їх на всі сторони сьвіта, він змине не-бо як газдиня сьвітлицю на сьвято.

— Буде погода, діти, — каже старий. — Буде весна.

— Дав би Бог, — відповідають сини. — люди ще робіт не покінчили.

— Зіпріть ся, тату, на мене — просьть найстарший син — бо вам їхати тяжко.

— Не бій ся, доїду, ще й назад верну — відповідає батько, хочь чує, що син добре каже. Вже в нім сили нема, тільки якась кріпка постанова їхати і доїхати.

Їдуть полями, засіяними озимим збіжем та зеленою яриною. Вузкі мужицькі ниви вилискують ся до сонця, як полотна, що їх газдині білять. Між ними цв'іти цікаво визирають, над ними літають птахи, на межі дрімає старий хрест.

— Під тим хрестом двірські гайдуки убили мого батька, а вашого діда — каже старий знімаючи шапку. — Вас, діти, хіба власні хиби та власні гріхи бити муть. Не забувайте того, що вам кажу. А там, трохи далше, під межею привела мене мати на

сьвіт і в подолку до дому принесла... Тверді були часи, бодай ніколи не вертали.

Говорив би був не одно, але не міг. За кожним словом чув у грудях біль, як би ті слова були зі стали. Замок і тільки очима водив доколя. Хотів тих піл, тих нив, тих лісів набрати як найбільше в свої очі. Щоб з ними йти там, де їх може не буде... З нив на ниву літали його полинялі зіниці, як би прощали ся з кожною скибою, з кожною грудкою землі... Далеко перед ними під лісом нїби табор. То виборці з далекого села, що на досьвітках вийшли, щоб голосовання не спізнити, під лісом спочивають. Порівнали ся, поздоровкали, їдуть разом. Хочь втомлені, хочь знають, що втрапили робочу днину, їдуть радо з піднесеним чолом. Молодпі затагають пісню. Деякі жартують. І старому Миколі Миколишинови робить ся жаль, що він не може злізти поміж них і йти разом — йти цілі літа, до красної, ліпшої долі.

Перед урядом громадським, де мало відбутися голосуванє, стояли жандарі. Але нарід, так як би їх не видів і тільки діти з цікавості приглядали ся з поза воріт до нових шоломів та ясної зброї.

Віз задержав ся на улиці і сини взяли ся зсаджувати батька на землю.

— Липіть, я сам — говорив Миколишин, соромлячись перед чужими людьми своєї немочи, але инакше не міг. Спер ся на молоді здорові плечі синів і ті більше несли, як провадили до уряду.

— Розступіть ся люди! — загуло в громаді. — Видите, хорого ведуть. Хорий чоловік приїхав, щоби голос віддати.

— Ви, Миколо, безпечно могли в дома сидіти. Нас тут, дивіть, якого народа зійшло ся. Буде голосів досить.

— Досить, чи не досить, того ніхто не може знати, а мені в гробі спокую не було би, як би я не зробив того, що до мене належить — відповів Миколишин, переступаючи поріг.

— А тепер спішіть ся — говорив сїдаючи назад на віз — спішіть ся, щоб живого до дому привезли.

Внук затав коні і віз покотив ся з горбка. Коли переїздили коло свого поля, Миколишин підніс тяжкі повіки і витягнув руки, як би їм посилав своє благословеннє.

Богдан Лепкий.

АКУШЕРКА в укінченой висшій школою акушерії у Львові посїдаючи американський ліценсє, нематєє у всіх хоробах жіночих спеціальним способом. Посїдає хороші подакї. Удавайтєсь до неї в довірє.

BATRAKOWA
608 EAST 6-th STR., NEW YORK CITY.

Величаву Прогульку

бoтoм (нoрaблeм)

з Yonkers, N. Y. до Clason Park

устpoєє

в нeдїлю, днє 23 гo Юлїє с. р.

Руськє Грoмaдa Цeркoвнє сьв. Арх. Микaїлa. в Йoнкeрс, Н. Й.

Бoвт „А. М. Church“ вїдплївaє з Yonkers (City-dock) o гoд. 9 рaнo. Пoвoрoт o гoд. 9 вeчeрoм.

Бїлeт 50 цeнтїв вїд oсoби

Зa вeсeлy зaбaвy, дoбїрнї і смaчнї пeрeкyскї рyчїть тa дo yчacтї зaпpaшaє **КОМІТЕТ.**

Увaгa: Длє вїгoдї П. Т. гoстєй з Ню Йoркy і oкoлїцї, бoвт зaдeржїть сє в пpїстaнї Нюйoркськїй: East 24th Street o гoд. 11 пeрeд і o 6 гoд. пo пoлyднї. 27—29

ПОЗІР! — Пікнік — ПОЗІР!

зaхoдoм Бp. сьв. Aндрєя Пpзв.

вїд. 66 Р. Н. Сoюзa в Ню Йoркy вїдбудє сє

в Frank Kohn's пaркy, corner Forest St., Winfield, L. I.

в сyбoтy, днє 29-гo лїпнєя 1911.

Пoчaтoк зaбaви тoчнo o гoд. 1-їй пoпoл.

Встyп вїд oсoби 25 цнт.

Зaпpoшyє сє як нaйсeрдeчнїшe yсїх Русїнїв і Русїнoк дo yчacтї в зaбaвї. Xтo пpїбудє — нe пoжaлyє. Зaбaвїть сє гaрнo і дїхнє здoрoвїм, чїстїм вoздyxoм. Дo пaркy дїстaтї сє мoжнa в сєй пoсїбї: взятї на 59 yлїцї кaрy Сoгoпa і вїсїстї на Rїker Ave., тa звepнyтї сє нa лївo.

29-30

КОМІТЕТ.

Жінки! Учїть сє aкyшepствa.

Єсє хoрoшe зaнєтє, зaлєвнїючє Вaм гaрнїй зaрoбoк нa yсe жїтє. Aдpeсyїтє:

Doctor Deutsch,
375 East 10th Str., New York, N. Y.

Пoтpїбнo дївчaт

дo рeстaвpaнтy і звичaйнoї дoмaшнoї рoбoтї. Плaтнє дyжe дoбpa. Дoстapчaємo рoбoтy і мyжчїнaм. 28—31

Simmons Employment Agency
159 Grand Street, Jersey City, N. J.

Рeнт пoдeшєвїв

у нaйвїгїднїшe пpїмїщєнїх кoмнaтaх в Джeрзї Сїтї. П'ять мїнyт хoдy дo фєрї і тyнeльoвoї стaцїї. Гoлoсїтєсь дo cтoрoжa (janitor) пpи 133 Grand Str., Jersey City, N. J.

Руководільня риз церковних і других річей.

П. Т.

Син подаю до відомості русько-американським Братствам і Товариствам, а головню Комітетам церковним і Всесесним Отцям духовним, настоятелям парохій, — що я ниніше підписана отворила руководільню риз церковних, як: фелонів, стихарів, дальматяк.

Виробляю також фани, хоругви, покривала на престольні, ручники, реверенди, фани братські; образи або гафтую ручно або малюю, як також фани американські.

Виробляю також відзнаки братські (бечі) і т. п. все по уміркованих цінах. — Приймаю старі фелони до направи.

Фелони в цінах \$30, 40, 60, 80 і вище.

Стихари в цінах від \$6.

Хоругви в цінах від \$90 до 120.

Фани братські в цінах \$100, 200, 250, ручно гафтовані золотом і шовком образи святих і герби.

Що до виконання роботи, прошу удаватися в довірє, понеже я була занята довгі літа в Рівніці Самбірській в Галичині. Малюю образи так до іконостаїв як і всієї нині.

Остаю в належним поважанем

Софія Ольшанська
1305 Mt. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA.

Головні Бюра у власнім домі:
 111-115 E. 7 St., NEW YORK, N. Y.

Філії:

111-115 E. 7 St., NEW YORK, N. Y.
 101 Rockaway Road, JAMAICA, L. I.

Ч. н. австр. Почтова Каса Ощадности
 в Відні.

Конто Ч. 55844.

TELEPHONE: 1547 GREENPOINT.

ОСНОВ. 1880 РОКУ.

CABLE ADDRESS: 1323 ORCHARD.

А. ГРОХОВСКИЙ і С. П.

Л. В. ШВЕНК, властитель.

**Дім Банковий, Агенція Ліній Корабельних
 і Желізничих.**

ПРИНИМАЄ ШАДНИЧІ ВКЛАДКИ З ПІВРІЧНИМ ОПРОЦЕНТОВАНЄМ.

УДІЛЯЄ ПОЖИЧОК НА ГІПОТЕКИ І РЕВЕРСИ (НОТИ).

ВИСИЛАЄ ГРОШІ І ВИДАЄ ПЕРЕКАЗИ ДО ВСІХ МІСЦЕВОСТИЙ.

ВИМІНЮЄ І ПРОДАЄ ЗАГРАНИЧНІ ГРОШІ І ВАЛЮТИ.

ПРОДАЄ ШІФКАРТИ ДО ПОРТІВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ І ПОЛУДНЕВО-АМЕРИКАНСЬКИХ.

ПРОДАЄ ТІКЕТИ НА ЗЕЛІЗНИЦІ АМЕРИКАНСЬКІ.

ВИЛАДЖУЄ НОТАРІАЛЬНІ АКТИ З ПОТВЕРДЖЕНЄМ КОНСУЛЯРНИМ, ВАЖНИМ В ЄВРОПІ.

Краєне!

Чи наміряєш купити парцелю (лот)? Коли так, то прочитай пильно сю статю. Передовсім не дай натягнути ся на таї звані „Загадкові оповіщення.“

Переслідуючі сотками агентів, багато наших Родимців закупило в останніх літах лоти, не вартуючі і 10 центів за долара. Десятки таких людей зголошують ся до нашого бюра. Чому? Бо, щоби добре купити, треба на тім трохи розу-розуміти ся, а не йти на сліпо за облесними слівцями агента; треба мати загальне понятє про вартість землі і про відносини, які диктують ціни, а тому належить конечно за-становити ся над слідуєчими пи-таннями:

1. Де суть положені лоти? В великім місті, в малім містечку, чи деє на фармі, котру поріzano на кусники і якась компанія продає їх, обідаючи купуючим несотворени річи.
2. Як суть лоти положені? На рівнині, височині, чи в долині?
3. Яка комунікація з містом?
4. Як далеко до церкви, склепу, школи?
5. Чи суть які уліпшення і хто за них платить?
6. Чи титул власности певний?
7. Які суть вигляди на будучність?
8. Які тягарі, податки до плачення? Чи вартість землі довкруги іде в гору?
9. Яка можливість відпродажі?
10. Які умови сплати і яке запевнене на случай недуги або утрати праці?

Ви вже чули, Ви Читачі, про тих земляків, що купили лоти в різних містечках, особливо в Нью Джерсі; Ви чували також, що половина з них потратила добровільно по кількадесять або й по кількадесять доларів, по-залила пропасти вплаченим грошам і тепер нарікає. Чому? Відповідь проста! Переглянь, Читачу, наші питання і застанови ся, чи боді один куплений лот відповідає загальним вимогам? Ні! Купили без застанови, під впливом масних слів агента, або його поча-стунків, не мали понятя, що роблять, тож не дивота, що тепер нарікають.

Нема сумніву, що лише той може чогось доробити ся, хто падає і хто частину своїх ошадностей обертає на купно землі. Від того зачинали найбагатші на сьвітї люди, а особливо тут в Америці.

Але, шан. Читачі, заки сей тяжко запрацьований гріш умістити ся в землю, треба доконче провирити, чи за свої гроші дістанете усі ті догідности, про які ми в наших ловіс-ших питаннях згадали. Наколи, Читачу, най-деш де землю, що відповідає усім Твоїм ви-могам, купи її без вагання і будь увірений, що кожний так ульокований долар принесе Тобі стократну дяку Твоєї родини.

Шукай, питай, запізнай ся з вартістями землі, май отверті очі на кожду нагоду, бо инакше останеш позаду.

Оглядаючи ся за чимсь відповідним і ма-

Кілька уваг на часі.

YE OLDE MILL PARK

Прочитай їх, Читачу, а бути може,

що вони заощадять Тобі тяжко запрацьовані долари

ючи заощаджених кілька десятих доларів, прочитай терпеливо і нашу пропозицію, прийди, оглянь, сам переконай ся, и думай ся і зроби так, як Тобі велить Твій здоровий розум.

Наша компанія продає від 3 літ лоти в місті Брукліні, Нью Йорк, — памя-тай: в другім найбільшім місті на сьвітї! Всі лоти лежать на рівнині, суть сухі і рівні, як на столі. 7 бльонів від еле-вейтру і стріткарі, а після теперішнього плану стріткарі буде переходити через нашу головну уліцю.

За 5 центів іде ся до кожного пунк-ту в Брукліні і на сторону ньюйорську.

Всі уліці витаті і висаджені дере-вцями, хідники цементові, вода всюди перепроваджена, а усе те вже заплачене.

З бльонів від нас ряд замешналих намениць, отже се не пустиня, але прав-диве місто. На наших лотах є також кільканайцять однофамільних домиків на продаж.

5 бльонів до склепів і школи.

Податки низькі, около \$5.00 на рік. Поліція і огнева сторожа в місци. Поч-ту доручуєт ся два рази денно.

Титул власности забезпечений.

О пів милі від сего місця повстане за пару літ новий ньюйорський порт в затоці Jamaica. За кілька тижнів роз-почнуть ся роботи, а се дасть затрудне-не для тисячів людей. Ціна куплених тепер лотів збільшить ся тричі протя-гом кількох літ. Знають о сїм спритні Американці, тому уся земля в нашім су-сїдстві находит ся в руках різних ком-паній.

Наші ціни назечно дешеві, такі як на глухій провінції: від \$400 до \$800.00. Догідні сплати. 10 процент при кон-тракті, решта на дрібні місячні рати.

На случай недуги або утрати праці, тра-туємо наших покушців по людськи і ждемо довгий час на виплату.

Пов. Читачу! Як знайдеш ліпшу і де-шевшу від нашої пропозицію, купи землю деінде, але зани купиш, прийди до нас, що биєш відтак не жалувал.

Власнином нашої спілки є п. Владислав Швени, загально знаний властитель банко-вого дому **A. GROCHOWSKI & CO.**, де наші люди купують шіфкарти і складають в депозит або пересилають до краю свої гроші. Зване добре імя Банку повинно чейже бути запорукою, що реальність спілка, на чолі котрої стоїть той сам чоловік, обійде ся з Вами ретельно.

Під пору маємо на продаж еще около 300 лотів. Хто скорше прибуде, той ліп-ші вибере. По інформації, мали і цінни-ки зголошують ся до бюра в Банку **A. Гроховського і Спілки при Bedford Ave., 111-115 Grand Street**, або просто до офісу на наших лотах: **Crescent St., 111-115 Vienna Ave., East New York.**

Возьміть елзвейтор в Delancey Str. і пересядьте на Eastern Parkway до City Line елзвейтру. Запитайте відтак кондуктора о Crescent Str. Висядьте на тій уліці і йдіть коло публичної школи 10 минут на пе-лудне. Питайте ся о Old Mill Park.

Надіємо ся, що лоти за 6—8 тижнів вістануть роз-куплені, тому радимо не зволікати.

Читачу! Відчини дверці щастю, заповни собі ку-сек землі, побудуй в часем власний домок і намагай, що тільки під власною стріхою правдиве щастє падає. Дай сьвітло, повітре і місце до безпечної сабази Твоїм дітям; уникай перелюдненних, темних та зіпсу-тих кастарняних воздухом мешкань, брудних і зованим забаркадованих уліць, — а тоді докажеш сьвітло, що понимаєш вітцівські обовязки, і що здоволен та здорове родини лежить Тобі на серці.

SCHWENK REALTY CO. — L. W. Schwenk, President.

111-115 7th Str., NEW YORK.

Rockaway Road, JAMAICA, L. I. N. Y.

Офіс на лотах: Crescent Str., 111-115 Vienna Ave. отвертий щоденно до смерку.

КАЛЕНДАР.

ЛИПЕНЬ.

в.ст.	Дні	Руські свята
20	Четвер	Томи преподобного
21	Пятн.	Прокопія мученика
22	Субота	Панкратія
23	Неділя	† Антонія печ.
24	Понед.	Ольги кн. руської
25	Вівтор.	Іларія Пр.
26	Середа	Гавриїла Арх.

НОВИНКИ.

¶ По кровавих виборах в Дрогобичі. Один з дрогобицьких адвокатів вніс до суду донесення, після котрого жовнірів, що асистували і стріляли в дні виборів, вчать, як мають зізнаватися. Мало се діяти ся в будинку староства дня 21-го м. м. а випадковим свідком сеї „лекції“ був п. С. Вітик. „Научуване“ відбувало ся в отсей спосіб: Один з офіцерів відчитував жовнірам з картки спрепарований опис подій, додаючи що хвилини: Отже так було. „Описавши“ так цілу подію, питав жовнірів а вони повторяли йому вивчені „зізнання“. Видко з того, як впрочім і з інших моментів слідства, що воно викаже... повну невинність власти в масовім кровопроливі. — Міліонер Фаєрштайн, що втік перед обуренням народа до Відня, поміщає в „N. Fr. Presse“ обширний лист, в котрім скидає з себе всяку одвічальність і вину за масакру виборців в Дрогобичі. Розказує там також, що на становищі віцебурмістра Дрогобича старав ся погодити християнське населення з жидівським і що се йому удало ся. Масакру після Фаєрштайна спричинила ті круги, що попирали Левенштайнового контркандидата Баліцкого буди-то тому, що спровадили з Борислава і Тустанович цілі ватаги агітаторів, хоч ті місцевости до виборчого округу міста Дрогобича не належать. Наскільки правдиве се представлення Фаєрштайна, видко з того, що майже всі ранені і убиті є, згідно були дрогобицькими мешканцями! — Жидівська молодіж з під стягу „асиміляторів“ уладила оноді збори в справі дрогобицьких подій. На зборах ухвалено кілька резолюцій, що беруть в оборону д-ра Левенштайна перед закидами, що неперебираючи в способах, агітація його прихильників і форсоване його кандидатури спричинили кроваву трагедію. В одній з резолюцій сказано, що проти сіоністів в Дрогобичі ніяких репресій не було. — Жертви на підмоги і заосмотрені ранених і сиріт по убитих впливають обильно до каси ратункового комітету. На останнім засіданню ратункового комітету порішено видати відозви до громад, повітів, рад повітових, банків, кас і т. п. а також взивати до складок через пресу. Члени комітету сподіють ся, що жертви дійдуть до 100.000 корон. — В Відні в дільниці Leopoldstadt відбули ся збори горожан в справі дрогобицьких подій. Нововибраний посол др. Оффнер зазначив в промові виголошеній на сих зборах, що кроваві випадки в Дрогобичі могли трафити ся так само добре в кожній иншій місцевості Галичини, бо скрізь діяли ся ті самі надужитя що в Дрогобичі.

¶ Право прилюдности для української гімназії. Міністер просвіти надав право прилюдности на р. 1910—11 1—2 кл. приватній гімназії з українською викладавою мовою в Городенці.

¶ Подвійна справедливість. Як відомо, о. Йосифа Зацерковного, руського пароха в Відниках бобрецького повіту засуджено перед трема

роками на 8 днів арешту без заміни на гривну за те, що в церкві докоряв парохіянам, котрі скрунили при виборах. О. Зацерковний вніс жалобу неважности проти вироку до найвищого трибуналу, але без успіху, бо трибунал затвердив вирок. На жаль та сама судова справедливість є сліпа на вибрики польських ксьондзів, котрі на цілій лінії надуживають церковної проповідниці до виборчої і русиноїдної агітації. Не один, але сотки подібних вироків, але вироків на польських ксьондзів, повинен би найвищий трибунал затверджувати.

¶ Новий тягар на австрійську людність. З днем 1-го липня с. р. подорсжів в Австрії тютюн та папіроси і цигари. Дорожші є папіроси о один, цигари о два сотики. І так: драма 2 сот., дамські 4, Герцеговіна 4, мемфіс 5, спорт 3, султан 5, принцезас 5, стамбул 6. Цигара: довгі 5 сот., короткі 6, куба, трабуко 18 сот., британіка 18 сот. Угорський тютюн коштувати буде 80 сот. замість 70 сот., а турецький 4 К. замість 3 К. Малі пачки не є дорожші, але за те є менші. З тої підвижки бачимо, що найбільше подорожили ті папіроси, які курить біднійша людність. Найкраще треба перестати курити.

¶ Великі маневри в Галичині. Сегорічні цісарські маневри відбудуть ся на угорсько галицькій границі. Маневри єі будуть дуже великі. Провід буде мати наслідник престолоа Фр. Фердинанд. Участь в маневрах візьмуть корпуси: львівський, перемиський і кошицький то є 118 баталіонів піхоти, 288 гармат. Самої піхоти буде 62 тисячі, а всіх беручих участь в маневрах буде 90 тисяч. В часі тих маневрів будуть випробувані машини до літання у воздуху.

¶ Слідство против академиків гієн. Академічний сенат краківського університету, признаючи куповане голосів і голосоване за гроші на чужі легітиматії незгідними з честію академіка, зарядив дисциплінарне слідство проти всіх академиків, котрих імена подали часописи яко виборчих гієн Добошівського. У Львові вшехпольські академики виправлялись також в ремеслі виборчих гієн в хосен Бузека, Гломбінського і Хлямтача, а проте академічному сенатові ані в голові робити з того якусь історію. Видко, що гієна вшехпольського кандидата а т. зв. демократичного кандидата то со іннего.

¶ Смерть від грому. Дня 27. м. м. по полудни навістила Ярослав (Галичина) буря з громами, сполучена з сильною зливою, що наробила великої шкоди на полях. Буря заскочила аптикаря Якова Вишатицького, що вертав з відвідин із сусідного села Павлосева. Вражений громом упав трупом на місце. Пса, що йому товаришив, грім роздер на двоє.

¶ Покусане недужою на водобоязнь. Дня 25. червня с. р. привезено до Львова з провінції недужу на водобоязнь (скаженину) жінку. При виношеню її з вагона, покусала недужа пакера, а відтак вахмайстра поліції Лотоцького. Остаточо вдало ся внерухомити нещасну, відтак відвезено її до шпиталю, де небагом померла. Лотоцького вислала дирекція поліції до заведення професора Буйвіда в Кракові.

¶ Перший австрійський дреднот. Минувшого місяця спущено на море в Триєсті перший австрійський дреднот „Viribus unitis“. Торжество посвячення відбуло ся в присутности заступника цісаря, престолонаслідника архикнязя Франца-Фердинанда. Почесною кумою була архикнягиня Марія Анунціята. Дредноти се вели-

канські воєнні кораблі найновішого типу. Дреднот „Viribus unitis“, довгий на 150 метрів, широкий 27 метр., заглублене 8.2 метр. Посмність корабля вносить 20.000 тон. Тона має 1000 кильограмів. На кораблі знаходять ся три турбінові машини о силі 25.000 коний. Корабель пливе із шкоростю 21 до 22 морських миль на годину. Електрика порушує усі механізми, вінди, освітлює й огріває цілий корабель. На кораблі є 11 рефлекторів, які кидають світло на віддалі і освічують море нічною порою на кілька миль довкруги. Світляна сила кожного рефлектора вносить 35 тисяч свічок. Корабель посідає свою пекарню, пральню, ледівню на мясо та парню. Залога складає ся з одного капітана, 23 офіцерів, 14 урядників і 930 моряків. На покладі знаходять ся потрібні вежі, всі вони уоружені скорострільними гарматами, яких число вносить 42, з того 12 тяжкого рода і 4 мітрайлези. Мітрайлези се рід скорострільних карабінів, які дають 400—500, а навіть і більше стрілів на мінуту. Куля одної гармати тяжкого калібру важить 450 кильограмів та пробиває сталевий панцир, грубий на 95 см. Уставлене люфи і віндоване куль відбуває ся за помочію електрики. Копти будови одного такого корабля-великана вносять 50 мільонів корон.

¶ Підвишене податку від горівки. Угорський міністер скарбу задумує завести на Угорщині підвишене податку від горівки з 90 корон на 140 корон на гектолітрі без огляду на те, що в Австрії того підвишення не ухвалено.

¶ Пять літ тяжких робіт за 10 фенігів. В Ополі на Шлезку, засудив суд присяглих шевця Августа Кромніка на 5 літ тяжких робіт за рабунок. Кромнік, стрівнувши 16. лютого с. р. на дорозі 13-літню дочку кольоніста Бека й побачивши, що вона має в руках 10 фенігів, вирвав їй насильно з рук гріш, а відтак утік, але його зловили.

¶ О молитву за царя. Російське міністерство просвіти звернуло ся до губернаторів з докором, що по парохіях при „Святий Боже“ занехано сьпівати послідну строфку, в котрій є молитва за царя і династію. Міністерство пригадує, щоби парохі і урядники пильнували сьпівання тої строфки.

¶ Оженив ся з дочкою. В Петербурзі увязнено оноді поручника Разайкіна і його жінку, бо показало ся, що він оженив ся з своєю власною неправою дочкою.

¶ Женщини кондукторами. Як доносять російські часописи, російській міністер залізниць наміряє предложити раді міністрів внесення в справі заступлення кондукторів на державних залізницях при особових поїздах жінчинами. — В тім проєкті зазначено, що жінчини, як виказало ся з практики в залізничних урядах є від мужин о много соліднійші а крім сего сподіє ся міністер, що введенням в житє сего закона зробить ся один крок вперед в поборюваню розповсюдженню між залізничниками пиянства.

¶ Князь злодієм. Свояка італійського короля, князя Гумберта Салемі на приказ короля позбавлено сими днями всякої військової і державної служби, а брата його заборонили йому навіть відвідувати їх. Причиною сего має бути факт, що в маринарській академії покрадено много річий, а справником сего був князь Гумберт. Має він тепер 22 літ.

¶ Авіатика нагодою до обманьства. З приводу авіатичного

конкурсу на лінії Рубе-Кале, dokonano помислове обманьство, що являєть ся одиноким в літописи того рода фактів. В передодень прибуття летунів до Кале у команданта місця зголосив ся молодий чоловік і представив ся як летун Леганс. Зазначив при тім, що апарат лишив в Туркінгу, куди має удати ся по полудни, щоб над вечір прибути на нім до Кале а другого дня рано полетіти понад канал Ля Манш до Лондону. Командант прийняв летуна незвичайно чемно, а навіть видав на його честь бенкет, в котрім взяли участь всі достойники міста. В часі бенкету, коли вже викилено ряд тостів, фальшивий Леганс нагло запримітив, що не має портфелю, котрий, як йому здавало ся, правдоподібно випав при скоку з літака. Учасники забави прийняли сю вість з жалем і жертвували ся з позичками, щоби бравий летун не знайшов ся в клопоті підчас побуту в Лондоні. Посипали ся небагом так численні жертви, що перевисшили значно суму, якою Леганс міг розпоряджати. По бенкеті розстали ся в погіднім настрою. Летун удав ся в сторону Туркінга по апарат, а мешканці міста на поле злетів. Однак надармо дожидаю тут Леганс на аероплані. Згодом всі пересвідчили що був се не Леганс, але якийсь сьмілий обманець.

¶ Що за силу має один мільон? Коли обговорюємо господарку держави, то мусимо часто уживати число мільон. Се легко сказати, держава бере тільки а тільки соток мільонів корон, або має тільки а тільки тисяч мільонів довгу, але тяжко представити собі силу одного мільона. Коли би ми уклали мільон корон одну коло другої вздовж, то уложили би ми стежку через 25 кильометрів або поверх три милі. А коли би скласти мільон корон одну на другу, то така коронова палиця була би тисячу чотириста метрів висока, т. зн. майже десять раз більша як найвищі вежі на сьвітлі. А тепер обчисліть собі самі, що за сума є 889 мільонів податків, які народ складає, або 586 мільонів, які річно на військо йдуть, або 419 мільонів, які ідуть на процент річно за державні довги і т. д. і т. д.

¶ Генерал Драгомиров, про котрого відомо, що любив здорово вижити, так щс цілими тижнями не показував ся ніде і не повнив служби, мав одного разу з сего приводу пригоду, що була знаменитим свідомством його притомности ума мимо цілх мас випитого алкоголю. З наклону Драгомирова користали його противники і кожним разом, коли на нього „прийшло“, старали ся представити йому якого небудь стільця. Підчас одної „такої хвилі“, що трохи довше затигнула ся, противники Драгомирова постарали ся, що вістка про те дійшла аж до Петербурга а навіть до самого царя Олександра III. Драгомиров, довідавшись про кнованя ворогів, не упав на серці, але вишповши на стрічу небезпеці, вислав до царя слідуючу депешу: „Другий тиждень пію за здоровлє Вашого імператорського величєства“. Цар, що любив Драгомирова, не обидив ся жартом, але відповів також депешою: „Пора би перестати“. І на тім все покінчило ся, а вороги не мали нагоди до ликованя. E127

¶ Ревізія поштових марок. Інспектори поштові перепроводили оноді ревізію бюра, що займаєть ся друком значків поштових. По 11 дневній роботі пересвідчено ся, що під проводом директора бюра, Ралфа, на 42 мільони денно друкованих марок ані одна не зістала не то щоб вкрадена, а навіть не ушкоджена. Красна господарка. А. Бала.

Пер Сівла.

СТРАЙК.

(Дальше).

Торґенсен, людина струнка, з чорною коротко стриженою бородою, підійшов до стола і сів на ослоні, під стіною. „Коли так хочете, то можу спробувати, може якось піде. Я до сего не звик, про се знаєте. Отже маємо говорити про сей страйк. Чи хтось хоче забрати слово?“ „Я“. — Олюф Рундстрем виступив і з патосом та завзято розмахуючи на всі боки руками, виголосив слідуючу бесіду мішаниною шведської і норвежської мови:

„Робітники! Сини недолі! Товариші! — бо і я також робітник. — Днес стоїте тут з мечем в руці, який ви власне добули з піхви; підніміть його! — не страхайтеся! — підніміть його з усієї сили! — Ви певно дещо зачували про старинний Рим — тільки прошу, не гадайте, що старий Рим є то саме, що старий рум, розумієте? — Ха, ха! Отже, там, далеко, у старім Римі, жили такі погане, знаєте, що приносили своєму божкові, обридливій почварі з сімома головами, що жерла лишень людське м'ясо, — щоденно в жертву одного чоловіка. — І сталося, що надіхав мандрівний лицар — гадаю, що він походив з півночі, зі Скандинавії, бо він називався Янсон; він був одним зі старих Вікінґів, оскільки мені видить ся. Се одно знаю на певно, що він лежить похоронений в Копенгазі, в Данії, на тім місці, що його звуть тепер Торвальсенмусеріом. Мій брат там був і бачив пам'ятник на його гробі. — Отже, коли сей Янсон там прибув, у сей старинний Рим, добув сейчас острого меча, що звав ся „Змій“ і відрубав почварі усі сім голов, одну за другою. — Се саме мусите і ви днес зробити, товариші, сини недолі, робітники! Бо і ми маємо таку почвару поміж собою! — не лиш з сімома головами, але з сімдесять разів по сімдесять головами! Се є капітал, а буржуазія є тими головами, що їсть робітницьке тіло та п'є робітницьку кров! — Тепер ми положили руку на рукояті меча — я думаю під тим страйк; — вдарте! сміло вдарте! щоб голови покотили ся у діл!“

Люди сміяли ся. „Славно, Рундстрем! — знаменито сказано!“ —

„Хто ще хоче говорити?“

Евен Расмуссен, робітник, п'ятдесятьлітній, з лисою головою, знаний загально під прізвиськом „Старий Завіт“, похилив на бік голову і почав співучим голосом проповідника:

„Стоїть написано: Ви, слуги, будьте підчинені вашім панам у страху і послузі, і то не лиш добрим і ласкавим, але і неласкавим. А на другому місці стоїть таке: Ви, слуги, слухайте ваших дочасних панів у страхі і трепеті, з цілою преданністю ваших сердець. І я не хочу бути при ніякім страйку, бо він супротивляє ся ясним і рішучим словам Апостола. Дорогі товариші, ліпше засьпіваймо якусь побожну пісню і в мирі, з Богом, розійдім ся!“

„Пождіть ще хвилинку!“ — закликав Пер Амундсен, „тепер і я хочу сказати пару слів. Я хочу лиш то сказати, длячого власне ми маємо бути тими, по яких карках топчуть і товчуть. Ви всі знаєте, як було зі мною. Можливо, що я є драб, що я не заслужив на нічо ліпше; але робітник, нехай він буде перадний і чесний скільки лиш зможе: коли він не мовчить як мур або не рухає язиком після приказів попа і фабриканта — він почує се на своїм кресті аж до шпіву у костях! В разі, коли про се не знаєте, я вам коротко оповім, що

вони з нами роблять: визискують, висисають нас так довго, як довго мають з нас користь; а потім — но, потім дають нам копняка і відсилають до каси бідних — або викурюють нас також огнем, що-б скорше нас позбутися — чи не правда? Ні, годі дальше видержати! Спробуймо раз страйку, хлопці! — отсе моя гадка!“

„Славно!“ — „Славно!“ — „Се моя гадка також!“ — „Моя також!“ — „І моя!“ — „Ні!“ — „Ні!“ — „Так!“ — „Так!“ — „Та-а-ак!“

Зняв ся крик і гамір. З трудом успокоїв предсідатель товпу і забрав голос.

„Моя гадка є така, що нам ще треба добре застановити ся над тим, чи не далоб ся справу поладнати мирно, без борби!“

„Ні!“ — „Ні!“ — „Голосувати!“ — „Так, голосувати!“

„Страйк на ліво, не-страйк на право!“ — закликав Пер Амундсен.

„Я, що до мене, стою, де стою, бо я не голосую“, — заявив предсідатель.

Вісімдесять один робітників перейшло на лівий бік, двайцять трох на правий.

А потім вибрано страйковий комітет — з кожної фабрики один чоловік, — щоб на случай, коли властители не уступлять, з'організувати страйк і давати йому провід. Пер Амундсен став секретарем комітету. ■ Так покінчив ся мітінг.

X.

Існує невеличка річ, яку звичайно зовуть люди ломаним камінєм. З сталевим молотком в долоні, на лівій руці груба рукавичка, перед очима охоронні окуляри і дашки — сидять на лянґестрандським побережжю каменярі і ламають камінь. Велика, сіро-сіна купа каміння росте з дня на день, видовжує ся, наче кінчаста, тверда гадюка, цаль за цалем, поволи, але постійно в перед, щораз ближше міста. Мійські вулиці треба прецінь поладнати з весною, коли то прийдуть ся зимові морози; а до сего є необхідним ломаний камінь, як найбільше ломаного каміння. — — —

Уже в неділю фабриканти дізнали ся з найбільшими подробицями про все, що діяло ся на робітницькім мітінгу. В понеділок ранком, як звичайно, явили ся всі робітники до роботи. Однак перед фабрикою Мельтеруда ждав домовий сторож з двома листами, одним, адресованим до Стенсена, що був вибраний членом страйкового комітету, а з другим, призначеним для Торґенсена. В листах було написано, що адресатів сейчас віддаює ся з фабрики та листи були власноручно підписані фабрикантом. Послідний уступ листів звучав: „В моїй фабриці не можу стерпіти ніякого провідника, крім мене самого“.

„Прачайте, товариші. Дякую вам за все!“ — сказав Торґенсен. „Не робіть лиш нічо такого, чого прийшло-б ся вам опісля жалувати — отсе ще моя послідна просьба до вас“.

„Куди думаєш піти?“

„Домів — на разі“. І він пішов.

„Ти незвичайно чесний чоловік, а все таки трохи заяцем підшитий“ — кликнув за ним на вздогін Стенсен.

Торґенсен тішив ся загальною пошаною і симпатією не лиш поміж робітниками, своїми співтоваришами в отсій фабриці, але взагалі, поміж усім робітництвом в місті. Він був предсідателем каси хорих та був два рази репрезентантом на краєвім, робітницькім конгресі. Його віддалене з роботи поділяло наче іскра на нагромаджений вибуховий матеріал. Коли Торґенсена уже проганяно, отсего чо-

віка, що завсїгди взивав до оглядності, то всякий легко міг обчислити, що його ждало в найблизній будучності.

„Як так, то ліпше перестаньмо сейчас робити, хлопці!“ — відзивав ся хтось з гурту.

„Так, так!“ — „Ні!“ — „Так!“

„Хто йде за нами, рука в гору!“ — Се був грізний голос Стенсена.

Трьох не піднесло рук.

„Чи се має означати, що ви хочете йти робити дальше?“

„Так“, відказав Евен Расмуссен „я йду до своєї роботи“.

„А прецінь дуже легко може стати ся таке, що ти по просту не будеш міг піти до роботи! — розумієш? — ми кажемо: стій! Чи не так, товариші: ні одна рука не сміє днес торкнутися роботи!“

„Ні одна! — ні одна!“.

„А тепер повідомім инні фабрики! Надійшла слухна пора! На цілій лінії мусить ся заперестати роботу, коли хочемо чогось добити ся!“

За той час Евен Расмуссен неспостережено виховзнув ся крізь браму. Сейчас появил ся у ній фабрикант, Ванг Вельтеруд, весь червоний на лиці, наче печений рак.

„Що, до всіх чортів, має означати ся комедія?“

„Перестасмо робити!“

„Перестасе робити? — Що?!... — Я вас провчу, я... Най мене грим трієне, коли ви не станете ще інакше танцювати!...“

„Здаєсь, що власне тобі приїде ся інакше танцювати“ — відрізав Стенсен.

„Стули писок — і гони на сто вітрів! З тобою не маю ніякого діла. Гони, кажу тобі! То ви хочете люди приневолити, щоб вони не йшли до роботи?“

„Так!“

„То ви грозите, ви?... Подивіть на тут! — Свині!“ І він виймив миттю револьвер з кишені і звернув його дуло до Стенсена.

Сей приступив, стаючи йому майже на пальці.

„Стріляйте — але се буде ваше послідне діло на землі — розумієте тепер? І коли ви навіть застрілили-б одного або двох з поміж нас, то все таки є тут нас досить, щоб розбити вам чашку та ваш толуб пірвати на дрібні куски. Сейчас положіть се на землю! — положіть, чуєте! — Ні, не в кишеню. Тут, на землю!“

Робітники збили ся густим вінком довкруги обох. Перетінь затіснявав ся чим раз більше.

„Положити сю пукавку на землю, розумно?“

І револьвер поточив ся до ніг Вельтеруда.

„І де тепер ваша сила, хвальку?“

Вість про сю подію наче блискавкою облетіла ціле місто. Віддалене з роботи Торґенсена, а не менше се, що Мельтеруд грозив своїм людям револьвером, викликали сильне обуренє серед робітницьких кругів. Протягом пополудня застановлено роботу в усіх тартах. Нич не помагало, що властители добрими словами і грозями намагали ся відвести від того робітників. Страйковий комітет сейчас відбув надзвичайне засіданє і згодив ся на слідуючі умови, під якими малаб почати ся робота. Зменченє платні має уступити давнійшій скалі; оба видалені мали зістати сейчас приняті на ново; нідин робітник не сміє бути переслідуваним по причині страйку.

На се однак властители ніяк не хотіли пристати. Одинокий Даль склюював ся до переговорів; в виду однак обов'язуючої постанови стоваришеня не міг на власну руку нічого починати. Наступив цілковитий розлам.

Товпи страйкуючих пішли від фабрики до фабрики, де ще не застановлено загально роботи, і силою примушували до сего. В фабриці Далья більша половина робітників заявила ся проти страйку. Страйкері порадили собі коротко: поперетинали всі каси при машинах.

Де-ж однак поділа ся поліція? Природно, мійська поліція узброювала ся і притьмом скріпляла свої ряди; а на се потрібно часу. Іменно справа була того рода, що лянґестрандська поліційна сила зовсім не доросла до такої надзвичайної задачі, як усмирювати „бунт“. Арештувати якогось злодія, кинути в холодну п'яку, або щось иншого в тім роді, — вона виконувала сейчас без найменшої проволочки. Цілком однак справи змінили ся, коли треба було усмирити цілу збунтовану, робітницьку армію. Вправді, надполіціант Руберґ був тої гадки, що вистане одна поліційна шапка і пів тузина констаблів, аби усіх робітників розігнати на чотири вітри, але поліційний офіціант якось не конче був певний; бо властиво тепер він був за все відвічальний, позаяк команданта поліції не було в місті; він виїхав до сусіднього містечка і його повороту надіяно ся доперва вечером.

Передовсім отже належало скріпити сторожу безпеченства, думав офіціант. І сейчас вислано до міста по охотників. Дальше резходило ся о узброєне охотників; в арсеналі, в магістратськім будинку не було достаточного числа шабель для сподіваного числа охотників. Тому вислано надполіціанта Руберґа в ролі парламентара до недалекого склепу з оружжєм, з просьбою, о вижиченє двох або трьох оберемків шабель. „З найбільшою приязню“ сказав сей. Руберґ рушив в товаристві одного поліціанта з тачками до головного складу склепаря, що находив ся в найбільше загроженій дільниці міста. В якусь хвилину доперва по вирушеню справи, офіціантові прийшло на гадку, що ся випава може скінчити ся вельми нещасливо. Бо припустім, колиб так на транспорт оружжя наткнула ся товпа страйкерів — Господи, гарна вийшла-б історія! Оружжє в мить опинило-б ся в ворожих руках! — Однак вийшло усе гаразд. За якийсь часок видно було, як Руберґ замашисто машерує площею, а за ним котять ся тачки, на яких грізно поблизкують в сонячних лучах шаблі, які — о, неосторожносте — не прикрито навіть, хотяби яким мішком. В недовзі явили ся охотники: двайцять один мужа, шевці, кравці, післанці — перші ліпші, що попали під руку. Кожного з них узброєно в шолом констабля та почеплено до боку шаблю.

По сім наступили оглядини скріпленої воєвної сили і ціла армія рушила під командою надполіціанта Руберґа, покріпивши ся передше горівкою і пивом. В ратуши лишив ся поліційний офіціант з відповідною залогою. Кількох висланих шпигів донесло, що робітницька сила розділила ся, та що Стенсен і Пер Амундсен, та ще двох найгірших ворохобників сидять тепер в корчмі Мікельсена при Надбережній вулиці, та попивають пиво і горівку.

Воно було так дійсно. Настрій серед робітників був як найгарнійший, а Пер Амундсен, якому вже трохи курило ся з туба, говорив палкі бесіди, що їх чути було аж ген, далеко на вулицю. Нараз з лоскотом відчинили ся двері, в кімнату ввійшов Руберґ і його армія.

„В імені права арештувати вас, як ворохобників, підбуржуючих проти загального спокою — на підставі поліційного розпорядження з 13-го мая минулого року, параграф — — —“

(Дальше буде...)

СЬМІШНЕ.

Добрий гандляр.

Купець: Чи розумієте ся дещо на порцеляні?

Помічник: Як найдокладніше, про-шу пана.

Купець: Щож би ви приміром зро-били, розбивши ненароком яку кош-товну судину?

Помічник: Насамперед я зліпив би її щільно кітом, а відтак уставив би обережно на таким місці, що пер-ший прибувший до skleпу гість, му-сів би її звалити.

Купець: Дуже добре, від завтра можете обняти у мене посаду.

Вимовив ся.

— Ну, якже там має ся сьогодні твоя свекруха?

— Дякую, трошки гірше!...

В қасарні.

— Пане капітан, прошу покірно о урлюп; мушу поїхати домів...

— А то по що?

— Маю дома стару, сліпу бабуню, котра хоче мене доконче побачити...

В першій русько-американській

РИЗНИЦІ

в Шенандоа, Па.

можна дістати

всі церковні і братські річи.

Всякі замовлення приймаєсь і після желаня виготовляєсь.

Приймає ся також старі річи до направи.

Світло перковне найліпшої якості.

Церковні книги різної величини як також всякі молитвенники в різних цінах.

Ризниця має на складі блянкети метрик уроджень, вінчань і успоших. — 100 за 95 цнт.

На мадане висилає ся ціни.

Пишіть на адресу:

RYZNICIA, 114 S. Chestnut Str., SHENANDOAN, PA.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Родимці! — Отсим повідомляю Вас, що компанія

Investment Corporation

котра продає землю в Yorktown, Virginia, установила мене одиноким своїм аген-том для всіх Русинів. Хто отже бажає купити добру фарму або і поодинокі лоти (парцелі), а крім того дістати **добру сталу роботу у фабриках,** які названа в горі компанія почала тепер будувати, нехай зверне ся ли-стовно або устно на мою, низше по-дану адресу. Під сю пору потрібно до тих фабрик 500 робітників, але компанія дає роботу тільки тим лю-дям, котрі куплять у неї землю.

В тій околиці є вже около 20 русь-ких фамілій і всі вони з великою купна надзвичайно вдоволені. Хто там приїде, може про правдивість моїх слів переконатися сам від осілих в тій місци своїх земляків. В короткім часі буде у тій місцевості побудована руська церков і школа.

Із зголошуючими ся людьми я ви-їздаю кожного вітвірка на місце до Верджинії. Як хто з Русинів хоче ку-пити або хоч оглянути виставлену на продаж землю, нехай явить ся лично у підписаного найпізніше о 11-тій год. перед полуднем кожного вітвірка, а я його відвезу враз з другими аж на місце. Дорога з Філадельфії там і на-зад коштує 7 доларів. Всякі кон-тракти робить ся тільки на місци, в Yorktown, Va. — По близмі, зовсім безплатні інформації, прошу відноси-ти ся з повним довіром на мою адресу:

B. MATOLICZ,

821 N. Franklin Str., Philadelphia, Pa.

Свій до свого! 28—31

Попийте свого руського чоловіка, у котро-го можете дістати добре, свіже пиво, вино і горілку.

Велика галія для товариств на проби і мі-тингів. Хто приїждже до Нью Йорку, хай памя-тає, що у мене є завжди вигідний місціг. Па-мятайте адресу:

TEODOR KONAVICH

117 Ave A., NEW YORK, N. Y.

73 N. 4-th Street, BROOKLYN, N. Y.

Петро Ярема

русський погребник

виноснає керичі на весіля, хрести-ни і всякі другі забави.

115 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

(між 7-ою а 8-ою ул.)

Телефон: Orchard 2568.

Російсько-Американська Лінія

одинокі лінії без пересідання між Росією і Америкою.

8 і піз дня до 11 і піз дня Роттердаму до Лібава

„Літванія“ — 22-го липня 1910

„Бірма“ — 5-го серпня 1910

„Курск“ — 19-го серпня 1910

III класа \$29.00 III класа \$30.00

II класа \$45.00 II класа \$47.00

I класа \$52.00 I класа \$52.00

По більшій подробиці просить ся звертати до наших агентів або до головного заступника:

A. E. JOHNSON & CO.

27 Broadway New York, N. Y.

Русини Пітсбурга!

Чи Ви знаєте

ЩО ГРОШІ — ТО СИЛА?

Старайтеся пінати та пінати сиди-дати свої ощадности в стейтовім Банку на розі ул. Carson-a і 14-ої. Сей банк є одним в найстаріших і най-певніших банків, що цілковито забезпе-чують Ваші ощадности. У нас склада-ють ся гроші церковні, братські, си-рїтські і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажане звіт стейто-вих контролорів.

Продаємо **корабельні карти** на найліпшій лінії, а **гроші** до краю висилаємо по поч-товім курсі

German Savings and Deposit Bank

Cor. 14th & Carson St., South Side, Pittsburg, Pa.

И. Е. Рот, прес. А. П. Міллер, кас

Ол. Буцак, ур. банк.

КНИЖКИ

КОТРИ МОЖНА ДІСТАТИ В ДРУКАРНІ „СВОБОДИ“:

Ангел та пустельник	15
Америка	15
Американець, веселий образ з життя на-роду	15
Беря та читай	30
Борба клас і чому робітники організують ся	15
Весела книжочка з образками	35
В Старім і Новім краю	25
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дітей	10
Доля галицької сироти	5
Дещо про звіврята	30
Дещо про права і суди	10
Дорога до свідомости	10
Емігрант	15
Журавлі	10
Житє, зарібки, організації і т. п. в Зл. Держ.	15
Зуб за зуб	10
Казки за Циганів	10
Коротка історія Руса	10
Капітал і праця	15
Казки про Жидів	15
Книжочка рахункова	50
Марія	10
Многострадалий народ	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Оповіданє про Алї Бабу і сорок розбій-ників	20
О підземних скарбах	25
Оповіданя про заздрих богів	10
Про нутро землі	25
Покуса	10
Про кінець світа	15
Рицар і смерть	5
Розмова Поляка з Русиним	10
Релігійні вірованя	20
Русько англійський тлумач	60
Слово ч. 5.	15
Слово ч. 6.	15
Страшна пімста	20
Смерть	10
Степові люди	15
Страйк	20
Стріляй на смерть, робітнича драма	15
Товариська ворожка	15
Хто з чого живе	15
Унія в Америці	20
Які то є люди на землі, з 20 образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Хлопська доля	5

ДРУКИ

Метрики шлюбні	3
Метрики смерті	3
Поминки за померших	10
Папери листові з вінітами, оден	2

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ ВОГОСЛУ-ЖЕБНІ ТА РЕЛІГІЙНІ

Звичайна оправа.

Новий Завіт	2.00
Псалтир	1.00
Бог Надежда Моя	1.00
Хліб душі	60
Хліб душі, латинськими буквами	84
Дорога	52
Дорога, малий	32
Друг душі	50
Горі Серце	34
Ізборник Церковний, малий	70
Ізборник Церковних, малий, лат. буквами ..	70
Молитвенник, галицький	66
Псалтир, малий	1.20
Сокровище Душі	80
Зборник	80
Зборничок	55
Збірничок найкрасших пісень церков.	
Ангельский хор, збірник народно-цер-ковних пісень під ноти, часть I.	10
Ангельский хор, часть II.	25

Гарна оправа.

Бог Надежда Моя	2.00
Хліб Душі	1.80
Хліб Душі, латинськими буквами	2.00
Дорога	1.70
Дорога, малий	1.00
Друг Душі	1.30
Горі Серце	1.10
Молитвенник	1.80
Молитвенник, латинськими буквами	1.80
Зборник	1.90
Зборничок	1.30

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЯЮЧИХ КНИЖКИ.

Кождий замовляющий книжки повинен виписати виразно всі титули книжок, які йому подобались і обчислити загальну належитість за книж-ки. Єсли хто замовляє книжки на меншу суму, то належитість може присилати поштовими марками, а при більших замовленнях належить посилати гроші через поштовий або експресовий money-order. Адреса замовляющего мусить бути написана як найдокладніше. Мешкаючи по малих місцевостях повинні при замовлюваню книжок поси-лати 10 центів на режістер, бо графляєсь часто, що хтось другий і зовсім забере ім книжки з пошти.

Замовлені книжки висилаємо відвотною поч-тою. Гроші належить присилати наперед, бо аме-риканська почта не приймає посилок за послі-платою. Для тих, що хотять зайнятись розпрода-жею книжок, даємо значний опуст.

Замовлення належить висилати на адресу:

SVOBODA,

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

THE FIRST NATIONAL BANK

OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50.000.00.

Надвишка і нерозділені зиски \$100.000.00.

Заснований 1864 року.

Провадить загальний банковий бизнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пе-ресилає гроші до всіх частий світа. Позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїли ся протягом послідних 5 літ і вино-сять тепер около \$500.000.00.

Банк пересилає гроші через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Лічу лишень муштин!

Опеціалні і ва-равліні слабо-сти муштин.

Чи Ви єсте дитиною істор спеціальною сла-бості і чи хочете віддати ся під опіку дитячого лікаря?

Занеженіє крові; скірні висипки; боля і роти, горлі і на явці.

Чи Вам випадає волога? Чи чути Вам є уст і чи маєте напружений віддих? Чи болять Ваші губи або аска? Чи маєте білі голови або якісь боля в нижній частині тіла? Я ручу Вам за спеціальну опіку в по-висших случаях.

Недомаганя мочеві; блуди молодости; ва-паленя; корчі і неправильно-сти артерій.

Чи не допустились Ви проступку проти прав здоровля і природи? Чи не відчуваєте болю в хребті? Чи єсте вазжурені? Чи єсте надмірно нервові, ослаблені і чи не тратите енергії? Чи чуєтеся не-мічні, пригмоблені і неспосібні виконувати Вашу працю як попередно? — Приходьте до мене а я Вам поможу аналізатися.

Порада і оглядини безплатні.

УРЯДОВІ ГОДИНИ: Від 10-ої рано до 4-ої вечір. і від 6-ої до 8-ої вечір.

В неділі і святка від 10-ої рано до 1-ої вечір.

Dr. G E A R Y

151 West 23-rd St., New York, N. Y.

Зголошувач ся на опіку лікарську мусить явити ся особисто до опікани, повний лічовий переадам комунічно як опік лічови слабостей. На-пишіть до нас, але приходьте самі.

46-18

Найвисше забезпечене \$100,000.00

Читайте з увагою!

Не дайте дурити ся агентам кри-кливою і брехливою рекламою. Як вам хто говорить, що ручить за се або те, то ви зачитайте цигана, чим він ручить і де його варука? Відіачальний Агент і банкір складає варуку в державну касу. Заки повірите кому свій гріш, чи то до перекованя, чи переслани до старого краю, попередку пере-кованіте ся, чим і як хто ручить за ваш тяжко запрацьований гріш. Я еложив в державній касі сто тисяч доларів.

Тому тамте, що треба уникати непевних банкірів. До ваших послуг є старий, опитний Агент, який висилає 100 корон за \$20.43, 200 ко-рон за \$40.85, 500 корон за \$102.00, 1000 корон за \$204.00. Продає шифкарти до Європи і до Америки, робить контракти, повновасти та полагаджує військові справи, а усе те робить дешево, совісно і точно.

Пишіть по подробиці курсу і ціни шифкарт.

Відповідаю відвотною почтою, а всяку пораду даю безплатно.

HENRY J. SCHNITZER

141 Washington St., New York.

23-48

Найвисше забезпечене \$100,000.00

Одинона вірцево уряджена

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“

затрудняє добре вишполений друкарський персонал, посідає найновіші машини, пи-тотме рішнородні гарні черенки і прираси.

Виконує

всякі друкарські роботи

точно, гарно і по низьких цінах.

Вшов, Родимці, як тожте Відділи і члени Р. Н. Союзу по-винні з всякими друкарськими роботами удавати ся лише до своєї друкарні „Свободи.“

Ціни і правила оголошень в „Свободі“.

1) **ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСОВІ**, які йдуть довгий час (від 3 місяців до року) платять ся після спеціальної тарифи, яку інтересовані дістануть на жадане листовно.

1-о, 2-о або 3-и разові **ОГОЛОШЕННЯ БИЗНЕСІВ** по 3 цнт. від слова за кожний раз.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ, як: мітинги брацтва і товариств належачих до Р. Н. Союзу за поміщає ся безплатно один раз в рубриці „Рук в Відділах Р. Н. Союзу“.

ОГОЛОШЕННЯ ПРЕДСТАВЛЕНЬ ТЕАТРАЛЬНИХ І БАЛІВ по 2 центи від слова для брацтва і товариств належачих до Р. Н. Союзу, а для товариств неналежачих до Р. Н. Союзу по 4 центи від слова.

ПОШУКУВАННЯ ОСІБ І РОБОТИ по 2 центи від слова за найменше 10 слів.

КОНКУРСИ ПАРОХІЙ І ІНШІ по 3 центи від слова.

ПРОПОЗИЦІЇ ЖЕНИТЬБИ по 10 центів від слова за найменше 10 слів.

Одноразове оголошене адреси 25 цнт.

2) **Належитість за всяке оголошене** мусить бути прислана з гори та в цілости. В противнім разі оголошене безсумнісно не поміщає ся. Належитість за дрібні оголошення можна прислати також поштовими марками.

3) **Кожде оголошене мусить бути в редакції** на тиждень перед датою виходу того чи-
сла часописи, в якому воно має бути поміщене. Оголошень телефоном не приймає ся.

4) **За зміст оголошень** або за відвічальність оголошувачих ся в часописі фірм редакція не приймає ніякої відвічальності.

5) **Кого-б скривджено**, або з ким зле обходжено-б ся в тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часописі, нехай про се сейчас повідомить редакцію, а коли подасть достаточні докази опущта, викине ся оголошене несовісної фірми; крім сего редакція доложить всіх старань, щоб опущта потягнути до відвічальності.

6) **Редакція має право відкинути** або перервати яке небудь оголошене, не подаючи причини.

7) **Редакція має право жадати** від фірм або незнаних осіб, щоб прислали докази, що ведуть свій бізнес чесно і дійсно зможуть додержати того, що обіцяють в оголошенню.

8) **В оголошенню мусить бути тільки правда.** Редакція має право відкинути всяке підозріле оголошене.

9) **Оголошення мусять бути писані пером**, виразно і на одній стороні паперу.

10) **За дрібні оголошення редакція не висилає ніяких поквітовань.**

Позахатні робітники.

Робітники, виставлені на холод і вохкість, уникнуть докучливих болів ревматизму і невральгії, уживаючи д-ра Ріхтера „Pain Expeller-у“ в хвили, коли почують перші кольки (ломаня).

Сей лік має запевнену постійну славу від 43 літ. Уживають його скрізь по цілім світі, а дістати його можна у всіх другсторях Злучених Держав по 25 і 50 центів за пляшку.

Уживайте його також в случаях напруження мускулів, звихнень, болів в суставах, в боці і в грудях, болю зубів, уший і жолудкових корчів.

Повне поученє в руській язвці знаходить ся в кожній коробці.

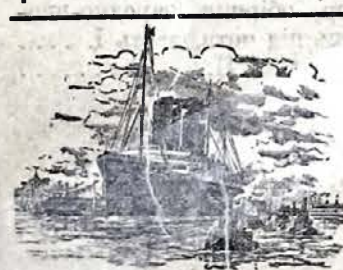
Будьте уважні і вистерігайте ся численних наслідувань. Правдивий Pain Expeller знаходить ся тільки в такій коробці, яка тут представлена на образку.

Сей лік вирабляють

F. Ad. Richter & Co.

213-215 Pearl Str., New York City

\$25.00 * ШИФКАРТИ ДО КРАЮ * \$25.00

ВАЖНЕ! По причині конкуренції між лініями, можете від нас відіхати до Старого Краю на добрих кораблях через Роттердам, Бремен, Гамбург. які відлівають дня 20-го липня і 3-го серпня.

Желаючи скористати в сей нагоди, нехай пришлють вадатку 2 дол. рн, щоб ми могли приготувати наперед місце. — За \$33.00 кожної суботи можете відіхати до Бремен, Гамбурга або Антверпін на експресах кораблях, відіхати 7 днів через воду.

Ми стараємо ся о вигоду пасажирів, як також і про їх кланки та візліг.

По що йти до чужих, котрі Вас не розуміють, коли можете удати ся до нас так, як до свого дому.

Жиючим по контрах приготуємо місце на шифах наперед і наш агент виходить по пасажирів на залізницю.

На всімк запити і поради даємо сейчас безплатну відповідь.

Хто має замір іхати до Старого Краю, або соровадити кого до Америки, нехай удасть ся до нас, а ми ретимо, що дістане добру услугу.

Шифкарти зі Старого Краю по 31 доларів!

Удавайте ся особисто або листовно до:

G. KUNASHEVSKY, 179 East 3rd Str., New York, N. Y.

Зовеїм даром!

Ми висилаємо грамофони всім нашим землянам у всі сторони Зл. Держав без одного цента задатку.

Земляки ведучі з нами діла не ризикують нічого, бо кожний може машину випробувати, а коли вона йому не подобає ся, то може її не брати.

Подайте нам лише свою адресу, а ми Вам вишлемо наш баталюг, з котрого можете вибрати собі такий грамофон, який Вам подобає ся.

Гаранція наших грамофонів на 5 літ.

Продажа за готівку або на рати!

Продаємо також всі можливі інструменти за готівку або на сплату.

НОВІСТЫ!!

Подвійні 10-цалеві рекорди найславніших русько-українських співачок зі Львєва, Київ, Кракова і Варшави.

GLOBE RECORD and SUPPLY CO.,

131 E. 7th St.

NEW YORK, N. Y.

EXTRA!

Голос до терплячих:

немічні, безсильні і терплячі мужчини і жєнщини
удайте ся до нас.

Не поликайте вічно антикарських виробів.

Не викидайте на дармо Вашого тяжко запрацьованого гроша.

Если Ви хєрі, то удавайте ся завжди до майєтра а не до якогобудь пар-
тача.

По що маєте платити за ліченє 50, 100 або і 300 доларів?

По що видавати такі великі суми, коли того не потрібно?

По що давати себе різати, оперувати і зносити різні інші тершіня, коли того не треба?

Русини! Не будьте мудримы по шкоді, набирайте ся досвідом, але чужим, не своїм коштом.

Були в нашій канцелярії і такі недужі, котрі признавали ся нам з плачем, що робили вже все можливе, але не дізнали ніякої полєкші ані помочи. — Ми їм помогли. Прийдіть до нас і дайте ся оглянути нашим спеціалістам.

Ми бачили в нашій канцелярії і такі жінки, котрі з причини операції зістали змінені не до пізнання, стратили не тільки гроші, але й своє здоровлє і давну вроду.

Відомо про се кождому, що коли перша операція не вдасть ся, то дораджують звычайно другу, а як заведе друга, кажуть, що хорий згине, як не піддасть ся третій операції і так іде дальше, поки недужий з ослаблєня по тільки операціях не умре.

А чиж то Русини жиють на сьвітї лишєнь на те, щоби панове донтори учили ся на них краяти тіло і то єще за дорогі гроші?

Ми лічимо без ножа, не оперуємо.

Ми людий живцем не ріжемо.

Як кому операція не помогла, то ми вилічили його без ножа.

Була у нас одна нещаслива жінка, котру оперували три рази і нічо їй не помогло; навапика, вона терпіла більше ніж передтим, але ми її вилічили.

Ви всі нещасливі і смиренно терплячі: Як бачите, що жите вже Вам наділо, як Вам змудила ся та безнастанна біганина від доктора до доктора, від антики до антики так, що Вам вже жите немиле, — прийдіть до нашої канцелярії, яна находит ся під числом 175 Michigan Ave., на першім поверсі.

Тут Вас оглянуть доскладно наші спеціалісти, дадуть Вам раду, як найскорше запобічи Вашій недужі, розслідять Вашу кров і моч, і то все не буде Вас коштувати ані цента, бо оглядини і уділенє рад хорим є зовсім за дармо.

Наколи Ваша слабість буде занедбана, то наші спеціалісти дадуть Вам раду і нагоду, щобисєте за малою винагородою і в короткім часі могли позбутися цілковито своєї недужі.

Якби слабість була це до виліченя, то скажемо Вам се зовсім отверто

Наша Детроїтська канцелярія є знаменито уладжена і заосмотрена у всі лікарські апарати; находит ся тут також і спеціальні лікарства до скорого ліченя всяких недуг; не бракує також електричних приладів та апаратів до досліджування хороб ушних, очних і інших тайних недуг.

Що лічимо: — Лічимо всі явні і тайні слабости з захованєм стислої тайни. — Лічимо всі застарілі хороби, як: душність, спазми, параліж, дихавицю, водну пухлину, ревматизм, біль голови, уший, очий і носа; хороби жолудка, горла, грудий і кишок; пропасницю, виписки на голови і зєрі, хороби жіночі, кровотоки, білі уплави, болізни попологові, рани на тілі, біль в крижах, безплідність, біль в плечах; катар, невральгію, бронхітис, подагру, коросту, отилість, хороби мочового міхура, хороби рака, кольки, хороби печінок і нирок, глєсти, хробацтво, лишай, зажаженє крови або сифіліс, трипер або пранії, утрату сил мужєських і жіночих і т. д.

Всі новисєте наведені хороби лічимо під гарантєю.

Не уважаємо зовсім на те, чи Ви вже були лічені і не питаємо ся: хто Вас лічив? — коли Вас лічив? — чим Вас лічив? — або як довго Вас лічив? — Ми лічимо кождого хорого так, як се до його цілковитого виліченя за найпотрібніше і найліпше узнаємо, і опікуємо ся кождим з братерською печальністю.

Если Ви чоловік віродостойний, то за наші труди і захода, можете нам заплатити доперва по виліченю і в той спосіб хочемо Вам доказати, що ким ми раз заопікуємо ся, то вже про него дбаємо і вилічимо.

Вкінци звертаємо Вашу увагу на те, що окрім канцелярії в Детроїт маємо також нашу власну, дуже хорошу Санаторію або Заклад ліничий, положений серед 30-акрового обшару землі.

В тій Санаторії лічимо по дуже умікованих цінах, старокраєвим звичаєм, з уцтивою, ретельною та дбалою услугою і догляданєм.

Як хочете розмовити ся в своїй рідній мові, то удайте ся до нас, а не до чужих людий, які Вас не розуміють і єще з Русинів насмівують ся.

Хто не може прийти до нас особисто, то нехай напише, бо ми лічимо людий також і листовно, старанно і швидко.

Наша канцелярія є отверта кождого дня від 9 рано до 5 пополудни і від 6 до 8 вечєром.

В неділі і сьвята: від 9 рано до 12 в полудне.

Затяйте собі докладно нашу адресу:

Samaritan Supply Co. 175 MICHIGAN AVE., DETROIT, MICH.

МИХАЙЛО УГОРЧАК,
руський характеризатор

випожичає різні українські і инші костюми на представлєня і характеризує по низьких цінах. Замовлєня приймає щонайменше на 8 днів перед представлєнем.

641 E. 11-th St., 2nd floor, New York

R. J. GLICK Агєнт асенура-
ційний від огня.

Офіс находит ся в WILLIAM McCONNELL BUILDING
(15-30)

SHAMOKIN, PA.

Хто не уміє говорити по англійськи

а хотів би мати доброго помічника до науки, нехай купить собі

Русько-Англійський ТЛУМАЧ

Сторін 256. Тверда оправа. Ціна 60 центів. Гроші висилає прав з замовлєням, через чеки-ордер або поштовими марками.

Замовляти у:

Andrew Sawka, P. O. Box 44, Jersey City, N. J.